

TELLIJATELE

Logistikud otsivad Ülemiste ristmikust pääsu

Ülemiste ristmikul sügiseni toimuvad ehitustööd sunnivad ümberkaudseid logistikafirmasid muutama veomarsruute. ▶ **Logistika**

LAENUD

SEB tunneb koduostjate survet

"Uute kodulaenude arv ja nõudlus on hüppeliselt kasvanud," kinnitab **TRIIN MESSIMAS** SEBst, Swedbankis on seevastu koduostjate arv languses. ▶ **8**

Äripäev

Kolmapäev, 20. juuni 2012
nr 119 (4541) **2,24** eurot

↑ **EUR/USD**
1,2619

↓ **USD/EUR**
0,7925

↓ **EUR/SEK**
8,8398

↑ **NordPool**
29,41

↓ **Euribor**
0,930%

ETAPIVÕIT

▶ 2, 4-7, 15

ETTEVÕTJA Toomas Annus (vasaku) ja endine keskkonnaminister Villu Reiljan (vasakult kolmas) mõisteti eile maadevahetuse süüasjas õigeks. Nüüd hakkavad nad koos advokaatide Aivar Piilve (esindas Reiljani) ja Leon Glikmaniga (paremal, esindas Annust) valmistuma vaidluseks teises kohtuastmes.

FOTO: RAUL MEE

TEGIJA

Toomas Annus

seadis kohtute sõltumatuse kahtluse alla

↓ Toomas Annus hoidus pärast õigeksmõistvat kohtotsust kommentaaridest. Mõni tund hiljem saatis ta avalduse (loe lk 15), milles aga seadis kahtluse alla Eesti kohtusüsteemi usaldusväärsuse. Annus andis mõista, et kui kõrgemates kohtuastmetes peaks langetatama

tema suhtes süüdimõistev otsus, siis võib põhjuseks olla kohtunike mõjutamine prokuratuuri ja kaitsepolitsei poolt. Annuse väitel on viimased paar aastat tõestanud, et õiguskaitseorganitel on mõju kohtunike otsuste üle. Tegemist on karmi süüdistusega Eesti kohtunikonna aadressil.

ÄRIPÄEV 20. juuni 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

REPLIIK

Lõbureiside hind

Kui maksumaksja raha eest suusutada armastanud maanteeameti juhtivtöötajaid tuli Erkki Raasukesel lausa lahti kangutada, siis siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (SMIT) juht Mari Pedak lahku omal soovil. Juuni alguses kirjutas Äripäev keskuse töötajate reisisist tehnoloogiameessile. Koolituseks nimetatud sõit osutus mõnusaks ajaveetmiseks riigi rahakoti arvel.

SMITi töötajate avameelsed blogipostitused tunnistasid, et "koolitusreisi" olulisem osa veedeti õllekannu taga.

PÄEVA FAKT

5

MILJONIT EUROT oli Jüri Mõisa ja Hannes Tamjärve osalusega tuuleenergiafirma Freenergy ASi kasumajandustegevuse eelmisel aastal. 2010. aasta majandustegevuse kasum oli 1,6 miljonit. Freenergy ASi müügitulu ulatus 2011. aastal 12,4 miljoni euroni, mis on üle kahe korra rohkem kui aasta varem.

AJALOOILU

Meelis Atoneni lahkumine suurest poliitikast

20. juunil 2007 valis Reformierakonna juhatus partei uuteks aseesimeesteks Keit Pentuse, Urmas Paeti ja Meelis Atoneni. Paet ja Atonen olid sellel kohal ka varem.

Hetkeseis. Täna on Keit Pentus Reformierakonna aseesimees ja keskkonnaminister; Urmas Paet aseesimees ja välisminister. Meelis Atonen teatas aseesimehe kohalt lahkumisest 2008 ning tegi nn suure poliitikaga lõpu, kuulub praegu Tavidi nõukogusse.

TSITAAT

”

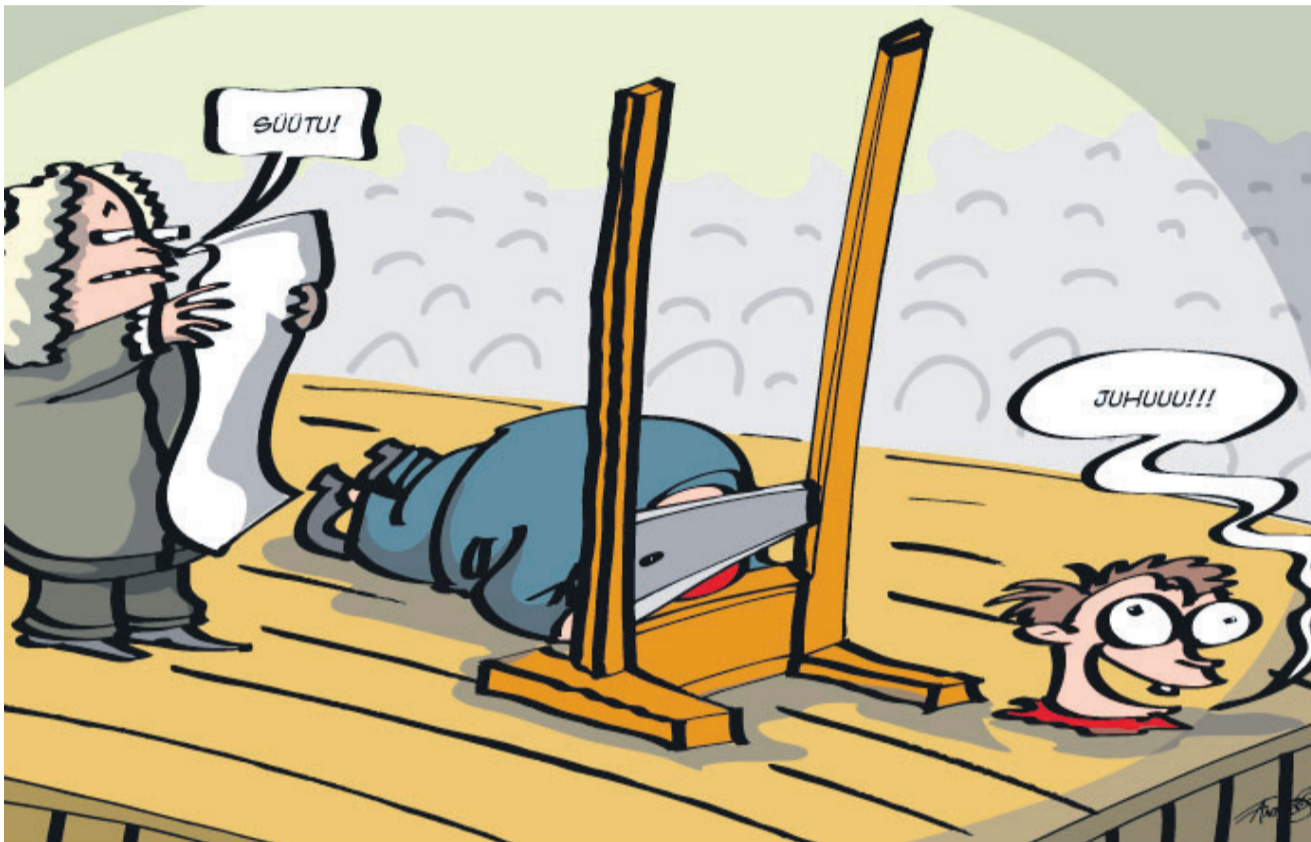
Kui paljud teevad ettevõtte juhtimise otsuseid konkurentide aastaaruannete informatsiooni põhjal? Enamik lihtsalt rahuldab uudishimu.

Ecovis Vesiiri juhatuse liige Eero Käärik leiab, et majandusaasta aruannete esmane tarbija on teine ettevõtja. Tema hinnangul on mõistlik nende esitamiseks aega jätta siiski kuus kuud, mitte nihutada tähtaega kolme kuu võrra varasemaks, nagu pani ette Äripäeva peatoimetaja Meelis Mandel.

HOMME

Kas peaks töötajatele sotsiaalmeedias käitumise reeglid paika panema?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Maadevahetajate karistuseks jääb avalikkuse hukkamõist

Eile teatavaks saanud maadevahetuse protsessi kohtuotsuse kohaselt on seaduse ees korrektselt käitunud nii Villu Reiljan, Ester Tuiksoo kui ka Toomas Annus, samuti kõik teised kaaskohtualused.

Äripäev leiab, et süüdistatud on oma karistuse tegelikult juba kätte saanud eelkõige avalikkuse hukkamõistu näol ning esimese astme kohtuvõit on neile nõrk lohutus. Hukkamõistvat hoiakut maadevahetuse käigus poliitikute, ametnike ja ettevõtjate vahel ladusa koostöö korras omanikku vahetanud summade, üksteisele eelistuste tegemise ja info jagamise viisi suhtes kohtuotsus ei muuda.

Sisuliselt ei olnud kohtu otsus mitte kohtualuste õigeksmõistmine, vaid tunnustus kohtualuste advokaatide heale tööle ning valus hoop uurijatele. Kohtunik juhtis tähelepanu uurijate ja prokuratuuri tegevuse arvukatele puudujääkidele – kohus ei saanud menetlustoimingute rikkumise tõttu arvesse võtta kohtualuste pealtkuulatud kõnesid ehk siis kogu seda enese eest ise kõnelevat materjali, millest osa on ka ajakirjanduse vahendusel kättesaadav olnud. Ka ei saanud kasutada kohtualuste arvutitest pärit andmeid.

Kaitsekilp korruptantidele. Niisiis on eilne otsus vahefiniš, kus võitjateks kohtualused, ning mõneks ajaks on fookus suunatud uurijate ja prokuratuuri tegevusele. See on õigustatud: kui suur osa kogutud tõenditest osutub kasutuskõlbmatuks, on põhjust järele mõelda, kuidas sellist olukorda edaspidi vältida. Nii suurt avalikku tähelepanu pälvinud kaasuse kaardimajakese kombel kokkukukkumine loob pretseidendi ning osutub kaitsekilbiks teistele korruptsioonijuhtumites kahtlustuse või süüdistuste saanud või saavatele poliitikutele ja ettevõtjatele.

”**Kohtuotsus oli tunnustus advokaatidele ja valus hoop uurijatele.**

Kuigi lõplik lahendus tuleb eeldatavasti alles riigikohtust, on tänaseks seitse aastat kestnud maadevahetuse skandaal siiski ühiskonda puhastanud. Rahvaliit on praeguseks Eesti poliitimaastikult kadunud ning seda mitte "struktuuride kallutatud jõudude" tõttu, nagu Villu Reiljan on öelnud, vaid Rahvaliidu enda liikmete inertsuse ja juhi vastutustundetu tõttu. Tõsiste süüdistuste ilmnedes oleks erakond pidanud survestama liidrit poliitilist vastutust võtma. Reiljan seda ei teinud ning vedas endaga koos põhja terve erakonna. Samuti on protsess sundinud peeglist vaatama ettevõtjaid: head suhted poliitikutega on küll kasulikud, eriti kui õnnestub seadusi enda kasuks käänata, kuid sedasorti tähelepanu, nagu on osaks saanud Toomas Annusele, vaevalt ükski ettevõtja soovib – isegi mitte juhul, kui riigikohus peaks ta lõplikult õigeks mõistma.

Tõendid kasutuskõlblikuks. Hiljuti pandi kohtusaalis raudu keskerakondlaste Ivo Parbuse ja Elmar Sepa käed. Reformierakonna rahastamise suhtes on pärast Silver Meikari ülestunnistust algatatud kriminaalasi, mille raames on plaanis üle kuulata justiitsminister Kristen Michal. Riigiprokurör ei välistanud, et ülekuulamisele tuleb minna ka peaminister Andrus Ansipil. Lahtiharutamist vajavad korruptsioonijuhtumid on peale K- ja R-skeemide rohkemgi. Ja kui ka prokuratuur peaks maadevahetuse protsessi võimalikku kaotust riigikohtus esitlema kui õigusriigi toimimise ja kohtu sõltumatuse tõendust, nagu seda tehti pronksioode väidetavate korraldajate õigeksmõistmise järel, pole see ammendav vastus küsimusele, kuidas koguda tõendeid nii, et neid ka kohtus kasutada saaks.

Ä Loe Äripäevast

KAANELUGU "Kohtuotsus kujunes prokuratuuri põrumiseks" tänases lehes lk 4-7 ja lk 15

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24H jooksul! Suur nimeväärik
www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

Eestimaa on ilus!
PUHKA EESTIMAAL
www.maaturism.ee

ÜTLES

» Michael Gartenberg: Mis mul öelda!? Põrgu jäätus ära, sest see on täiesti vastandlik nende põhitegevusele.

Gartneri analüütik selle kohta, et Microsoft hakkas ise tahvelarvuteid tootma.
LOE LAHEMALT LK 20

20. juuni 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Kõmulise messireisi korraldanud ameti juht lahkub. Omal soovil

Juuni alguses töötajate lähete töttu tähelepanu alla satunud siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (SMIT) juht Mari Pedak lahkub omal soovil ametist.

Äripäev kirjutas 4. juuni kaaneloos, et märtsis külastas 15 siseministeeriumi alla kuuluva infotehnoloogia- ja arenduskeskuse töötajat Saksamaal Hannoveris toimunud tehnoloogiamessi.

Ehkki asutus nimetab riigile 20 000 eurot ja peaaegu terve tööädala maksma läinud reisi grupikoolituseks, näitasid Äripäeva käes olevad materjalid, et tegemist oli lihtsalt lõbusa messikülastusega.

Vaher: reis peab olema põhjendatud. Siseminister Ken-Marti Vaher ütles teemat kommenteerides, et iga lähetus riigisektoris peab olema põhjendatud ja tööga seotud.

Infotehnoloogia- ja arenduskeskuse 15 töötaja mõnusat mes-

sireisi pidi tema sõnul aga põhjendama asutuse juht Mari Pedak.

Pedak esitas möödunud nädalal siseminister Vaherile lahkumisavalduse, mis rahuldati ja tema viimane tööpäev on 13. juuli.

"SMITi ülesehitamine viimase nelja aasta jooksul on minu jaoks olnud tõsine väljakutse. Nüüdseks on siseministeeriumi haldusala erinevatest asutustest tulnud IT-töötajatest moodustunud toimiv ja ühtne meeskond, kes on hakkama saanud silmapaistvate arendusprojektidega, mis on aidanud Eesti e-riigil ja siseturvalisusel toimida," ütles Pedak.

Uue siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse direktori leidmiseks korraldatakse konkurs. Uue juhi ametisse asumiseni täidab peadirektori ülesandeid SMITi strateegiadivisjoni juht Agu Leinfeld.

ARIPAEV.EE

INFOTEHNOLOOGIA- ja arenduskeskuse juht Mari Pedak esitas siseministrile lahkumisavalduse. FOTO: PEETER LANGOVITS/POSTIMEES/SCANPIX

KINNISVARA

Investorid pelgasid Patarei vanglat osta

Ehkki Tallinna Patarei merekindlust käis vaatamas üheksa investorit seitsmest riigist, siis eile kukkunud enampakkumistähtjaks ühtki ostjat välja ei ilmunud. Müüki korraldanud Riigi Kinnisvara AS (RKAS) otsustab merekindluse tulevikuga seonduva lähiajal. Patarei merekindluse müügi materjalid võttis välja üheksa huvilist seitsmest riigist, vastas RKAS Äripäeva järelpärimisele. Piirkonna arenguperspektiividega käisid kohapeal põhjalikumalt tutvumas Tšiili, Hollandi, Hispaania, Itaalia, Venemaa, Rootsi ja Soome investorid.

1Partner Kinnisvara tegevusdirektor Martin Vahteri sõnul asub Patarei merekindlus heas asukohas, kuid objekti keeruka planeeringu tõttu on sellele raske äriselt rakendust leida.

Vahter ütles, et merekindlusele on raske erasektorist ostjat leida, sest hoonet on raske kohandada äri- või eluruumiks. "Ehk kellegi tuleb julge idee merekindlusesse kaasiino või hotell teha, kuid plaan oleks küllaltki riskantne," märkis Vahter.

"Pealiskaudselt hinnates tundub, et hoone sobiks kõige enam siiski avalikuks kasutuseks, nagu muuseum või kultuurirajatis," ütles Vahter.

LAEVANDUS

SLK müüs parvlaeva Ofelia

Saaremaa Laevakompanii (SLK) teatel müüs ettevõtte esmaspäeva õhtul parvlaeva Ofelia.

Vastavalt poolte kokkuleppele ei avalikusta ettevõtte ostja nime ega päritolumaad, samuti on konfidentsiaalne tehingu maht.

Saaremaa Laevakompanii juhatuse esimehe Tõnis Rihvki sõnul oli Ofelia ostust huvitatuid üle maailma. "Ofelia on hea ja töökindel laev, selles pole küsimustki. See oli veel n-õ eelmise ajastu esindaja ning oma 44 eluaastaga ühtlasi meie laevastiku kõige vanem alus," lausus Rihvk.

Ofelia teenindas peamiselt Heltermaa-Rohuküla laevaliini. Oma viimase reisi Väinameres tegi ta novembris 2011.

Enne kui otsustad, küsi pakkumist ka meilt!

SOODNE HIND

Tänu lepingutele kõigi suuremate hulgimüüjatega saame pakkuda konkurentsivõimelisi hindu.

SUUR KAUBAVALIK

Leiame just Teile sobiva toote Eestist või Euroopast.

PERSONAALNE TEENINDUS

Meie meeskond kuulab ära Teile soovid ning pakub Teile sobiva lahenduse.

Klick on sülearvutite jaeturu liider Eestis. Oleme esindatud 20 kauplusega parimates kaubanduskeskustes, mis teeb meist suurima digikaupade jaemüüja Eestis.

SÜLEARVUTID • TAHVELARVUTID • TELERID • FOTOKAAMERAD
LAUAARVUTID • MONITORID • PRINTERID • TERVIKLAHENDUSED

” Jüri Möis: See oli Eesti ettevõtjate ja jõustruktuuride vaheline Stalingradi lahing. Nüüd on ettevõtjatel rohkem julgust võidelda.

ÄRIPÄEV 20. juuni 2012

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

ettevõtja usub, et maadevahetuses süüdistatud mõistetakse õigeks ka järgmistes kohtuastmetes

PROKURÖR Laura Feldmanis (vasakul) ja süüdistatav Toomas Annus eile kohtuotsust kuulama minnes. Mõne aja pärast avalikult tehtud õigeksmõistev otsus oli prokuröridele pettumus. FOTO: RAUL MEE

MAADEVAHETUSE PROTSESS

Kohtuotsus kujunes prokuratuuri põrumiseks. Tõendid kohtule ei kõlvanud

HANNES SARV, KADRI JAKOBSON, KOIT BRINKMANN
aripaev@aripaev.ee

Maadevahetuse protsessis Merko suuromaniku Toomas Annust kaitsev vandeadvokaat Leon Glikman on üks esimesi, kes hommikul Liivalaia tänava kohtumaja uksest sisse sammub. Enne istungi algust, kus Harju maakohtu otsus maadevahetuse asjaosalistele teatavaks tehakse, Glikman kommentaare ei anna. Ta ootab oma klienti Annust ja vestleb kohtumaja fuajees paari kõrvalseisjaga. Ajakirjandus on 100% kohtualuste vastu, võib mööda jalutades kuulda Glikmani lausumas.

“Hoidke eemale!” Kohtuotsuse teatavaks tegemine on toonud kohale kõik Eesti suuremad väljaanded. Põhjusega, sest tegemist on viimaste aastate ühe enam tähelepanu pälvinud kohtuasjaga. Kaamerad pannakse kohtumaja trepil käima, otsust kuulama sammuvatelt süüdistatavatelt soovivad ajakirjanikud kommentaare. Enda vastandamine ajakirjandusega avaldub just nüüd kõige teravamalt. “Hoidke eemale!” käratab silmanähtavalt pinges kunagine keskkonnaminister Villu Reiljan ajakirjanikule ja unustab advokaat Aivar Pilve mustast BMWst väljudes autoukse lahti. Fotograaf lükkab selle igaks juhuks ise kinni, kui Reiljan ja Pilv juba kohtumaja poole sammumas. Kohtumaja trepil soovib Reiljan käigu pealt ajakirjanikel rahulikult oma tööd teha.

“Eks ma olen juba palju rääkinud ka!” põhjendab riigikogu liige, endine põllumajandusminister Ester Tuiksoo oma kidakeelsust. Ühtegi kommentaari ei tule ka mõni hetk hiljem saabuvalt Annuselt ega teistelst peategelastelt.

Kohtusaal 205 kipub pressile kitsaks jääma.

Ä Kommenteer
Jälitustegevus oli ebaseaduslik

AIVAR PILV,
Villu Reiljani kaitsja

Me oleme jälitustegevuse seaduslikkust selles menetluses kogu aeg kahtluse alla seadnud. Liiga palju küsitavusi, liiga palju ebatäpsusi, liiga palju meie arvates seadusega vastuolus olevaid toiminguid. See oli meie üks argumente, et jälitustegevust on tehtud ilmselgelt ebaproportsionaalselt. Seadus on järgimiseks ja seaduse järgimist tuleb suuta ka usaldusväärset kontrollida ja just see viimane pool on minu arvates praegu Eesti riigis puudu.

1,3

miljoni euro ulatuses õigusabikulusid peab riik hüvitama protsessis õigeksmõistetutele. Kohtuotsuse jõustumisel saaksid Toomas Annus ja temaga seotud ettevõtted üle 600 000 euro, Kalev Kangur 287 845, Villu Reiljan 117 969, Einar Vettus 97 838, Tullio Liblik 75 144, Ester Tuiksoo 56 626 ja Tarmo Pedjasaar 33 376 eurot.

Ä Tasub teada Prokurörid nõudsid reaalset vangistust

PROKURÖRID NÕUDSID Toomas Annusele, Villu Reiljanile, Kalev Kangurile, Ester Tuiksoole, Tullio Liblikule, Tarmo Pedjasaarele ja Einar Vettusele reaalselt vangistust. ASile Järvevana ehk endisele Merko Ehitusele ning ASile E.L.L. Kinnisvara taotleti rahatrahvi määramist – Järvevanale 1,6 miljonit eurot ja E.L.L. Kinnisvarale 130 000 eurot. Prokurörid nõudsid kohtualustelt ebaseaduslikult saadud vara riigi tuludesse kandmist. Kangurilt 1,46 miljonit, Reiljanilt 7000 ja Tuiksoolt ligi 3000 eurot.

SÜÜDISTUSE KOHALELT seisid Reiljan ja Kangur hea selle eest, et Annuse ja toonase ASI Merko Ehitus ning Libliku, Vettuse ja Pedjasaarega seotud looduskaitsealused maad saaks sujuvalt riigiga vahetatud ning nende tehingute majanduslikud riskid oleksid ettevõtjatele võimalikult väikesed. Samuti andsid Reiljan ja Kangur teistele osapooltele infot, milliste maatükidega saab ettevõtjate omandatavaid looduskaitsealuseid maid vahetada.

SÜÜDISTUS KÄSITLES 13 looduskaitsealuse maatüki vahetamist altkäemaksu eest, mille raames vahetati kinnistuid 250 miljoni krooni väärtuses.

TUIKSOO tegi aga põllumajandusministeeriumile rendipinda uue hoone leidmise konkursil põhjendamatuid eelistusi Merkole ja E.L.L. Kinnisvarale.

Kohtunik Valeri Lõõnik teeb teatavaks, et algselt oli plaanis lugeda ette kogu otsus, see aga kestaks kaks päeva. Ta usub, just ajakirjanikele viidates, et Eestis on muud huvitavaid ka, mida kajastada, ning on otsustanud, et loeb ette ainult süüdistatavaid puudutavad otsused ja nende põhjendused.

Ridamisi menetlustoimingute rikkumisi. Kohtuotsuse põhjendamise toimub enne otsuste teatamist. Lõõnik viitab järjepanu menetlustoimingute rikkumistele, mida uurivad on korda saatnud. “Kohtu seisukohalt jälitustoimingute läbiviimise aja osas rikuti oluliselt süüdistatavate põhiõigusi telefoni teel edastatavate sõnumite saladusele.” Tõlgituna – ta räägib kohtualuste ebaseaduslikust jälitamisest.

“Kohus tunnistas ilma eeluurimiskohtuniku loata arvutitest printitud isikute sõnumite saladuse põhiõiguse rikkumiseks.” See tähendab, et need materjalid on tõenditena kasutuskoõlbmatud.

Kohtuniku kõnes ei puudu viide ka ajakirjandusele. Lõõnik: “Kriminaalaja kohtuliku menetluse ajal, ajakirjanduses avaldatu ja mitme ametiisiku antud intervjuudega sekkuti õigussõnustamisega ja edastati üldsusele väärinformatsiooni.” Ta ei viita siin otsesõnu ajakirjanduses ilmunud Reiljani, Annuse jt kohtualuste omavaheliste pealkuulatud mahlakate vestluste mahakirjutustele, rohkem ametiisikutele, kes asja varem avalikult kommenteerinud.

Ainsad kohtusaalis, kelle olekust võib välja lugeda, et kohtu põhjendused neid sugugi ei rahulda, on riigiprokurörid Inna Ombler ja Laura Feldmanis.

Lõõnik: “Kohtul on nii kohtueelsel menetlusel kui ka kohtuistungil kogutud materjalide alusel tekkinud siseveendumus, et süüdistatavate tehingud maadevahetustega olid seaduslikud.” Sellega saavad oodatavad otsused selgeks. Nüüd väljuvad süüalused kohtusaalist õige inimese näoil-

Ä Ettevõtjate kommentaar Lahingu võitsid ettevõtjad

JÜRI MÕIS
ettevõtja

See on pöördepunkt. Nüüd on Eesti ettevõtjad, keda on jõustruktuurid hakanud süsteemselt järjest kiiremas tempos alla suruma, andnud neile tõsise vastulöögi. Mul oli juba hommikul hea tunne, et siit võib tulla ettevõtjate võit. See oli Eesti ettevõtjate ja jõustruktuuride vaheline Stalingradi lahing. Nüüd on ettevõtjatel rohkem julgust võidelda. Ettevõtjad võiksid õppida sellest skandaalist seda, et vajadusel võiks konsolideeruda ja paljastada jõustruktuuride rünnakud.

Annust on raske süüdi mõista

OLARI TAAL
ettevõtja, Merko Ehitus ASI nõukogu liige

Maadevahetuse protsessi kohtuotsus ei olnud üllatus. Toomas Annust on keeruline ka järgmistes kohtuastmetes süüdi mõista. Tunnen Annust üle kolmekümne aasta ning väga täpselt jälgisin, mis toimub. Oleks üllatav, kui see ei oleks nii läinud. Annus kaotas aga selle skandaali tõttu koos mainega kümneid miljeoneid eurosid. Enne lõplikku hinnangut tuleks oodata ära kõik kohtuastmed, siis saab toimunule joone alla tõmmata. Kaks aastat tagasi sõlmisin kihlveo, mille võitsin, sest panustasin Annuse õigeksmõistmisesse.

Suur komejant

URMAS SÕORUMAA
ettevõtja

Maadevahetuse skandaal oli üks suur komejant. Eesti riik võiks hoolitseda oma inimeste eest, mitte kurnata neid kohtuprotsessis. Vaadake nende inimeste nägusid, vaadake, mida on nendega tehtud. Ma olen kogu aeg arvanud, et ükskõik, kuidas see lõpuks lõpeb, siis igal juhul olen ma nende inimeste (kohtualuste – toim) poolel. Kellel seda jama vaja on, las inimesed teevad normaalselt tootvat tööd.

mega. Siiski põiklevad nad ka pärast istungit kaamerad vältides kommentaaride andmisest ja jäätavad selle töö advokaatidele. Vähesed ütlevad ise midagi – Tullio Liblik näiteks tunneb, et tema põhiõigusi on rikutud, nagu otsuses kirjas. “Vaadake seda aega ja raha, mis on sellele protsessile kulutatud – see on ebainimlik. Ma loodan, et riik korvab minule tehtud kahju ja leitakse ka need inimesed, kes vastutavad selle kirbutsirkuse korraldamise eest,” sõnab ta. Liblikule tuleb riigil kohtuotsuse järgi tasuda üle 75 000 euro. “Jääme ootama laekumist arvelduskontole.”

Annust esindav Glikman vajutab valusalt: “Riigis, kus peaminister ütles, et tegemist on totaalselt jälgimisega, siis selles riigis ei ole jälitustegevusega asjad päris korras ja kohus on seda täiesti põhjendatult adresseerinud,” sõnab ta. Ta loodab, et prokuratuur edaspidi mõtleb ega hakka kohtusse saatma selgelt tõendamata ja kergetäielisi asju. “Ei ole mõtet selliseid asju kohtusse anda, kõik on õnnelikumad ja lisaks kaob ära selline hirmufoon, mis on väga levinud,” ütles ta ja lisab, et kuigi riigi võimuorganites töötavad pädevad inimesed, ei taksista see neid täiesti mõttetuid asju kohtusse viimast. Glikmani sõnul on loomulik, et otsus kaevatakse edasi, kuna praegu on tegemist mundriau kaitsmisega.

Prokurörid veendunud tõendite kõlblikkuses. Esimeses astmes alla jäänud prokurörid Ombler ja Feldmanis kinnitavad, et menetlustoimingute rikkumist pole olnud. “Prokuratuur leiab, et kõik jälitustegevuse käigus kogutud tõendid on kogutud kohtu lubade alusel ja seejuures on silmas peetud kohtulubades sisalduvaid mahte – nii jälituslubade tähtaegu kui ka lubatud päevade arvu,” ütles Ombler. Õigusriigis võib kohtuotsus olla õigeksmõistev või süüdimõistev. Prokuratuur kavatseb kohtuotsuse vaidlustada ning on veendumusel, et süüdistused on põhjendatud, lisab Feldmanis.

ML-TRANSPORT

**Osakoormate vedu
tagaluukautodega
TALLINN –
HELSINKI – TALLINN**

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

15 June 2012
00:00:00 UTC

AAAAAA-CP3J5Q
AANLVL-MTBZMA
GLG453-UABY5L
XOMD62-NS27OK
S2AV37-OBZJMN
VPBK70-HCCFOJ

guardtime
guardtime.com

RMK VÕTAB TÖÖLE

RMK on metsaseadusega moodustatud riigitulundusamet, mille ülesanne on riigimetsa majandamine ning selle mitmekülgseks kasutamiseks võimaluste loomine. RMK üle kogu Eesti paiknevates struktuuriüksustes töötab kokku üle 800 inimese.

RMK võtab konkursi korras tööle

JUHATUSE ESIMEHE,

kelle ülesanne on RMK juhatus juhtimine ja RMK pädevusse kuuluvate ülesannete täitmise korraldamine.

Nõuded kandidaadile:

- metsandusalane magistrakraad või sellega võrdsustatud kõrgharidus;
- metsandusvaldkonna tundmine, teadmised Eesti metsapoliitika hetkeolukorrast ning valdkonna arengu suundumustest ja prioriteetidest;
- teadmised RMK pakutavatest teenustest;
- vähemalt 5aastane tippjuhi kogemus suuremates organisatsioonides;
- eesti keele suuline ja kirjalik oskus kõrgtasemel;
- vene ja inglise keele oskus;
- strateegilise mõtlemise ja terviku nägemise oskus;
- empaatiavõime ja emotsionaalne stabiilsus;
- eetikareeglite järgimine.

Pakume:

- võimalust juhtida professionaalset ja tugevat meeskonda;
- perspektiivikat tööd ja eneseteostusvõimalust arenevas organisatsioonis;
- kaasaegset töökeskkonda;
- teadmiste, oskuste ja töötulemuste vastavat palka.

Kandideerimiseks palume saata CV koos esseega teemal “Visioon riigimetsa juhtimisest” hiljemalt **10. augustiks 2012. a** RMK personaliosakonda aadressil Viljandi mnt 18b, 11216 Tallinn või e-posti aadressile ylle.pallo@rmk.ee märksõnaga “juhatuse esimees”.

Viljandi mnt 18b, 11216 Tallinn
tel 676 7500, faks 676 7510
rmk@rmk.ee • www.rmkk.ee

LOOBU JUHTIMISEST!

Autojuhtimise asemel sõida Vilniusesse Lux Expressiga!

Iga päev Tallinn - Vilnius

Väljumine: 06:00 Tallinn

Saabumine: 15:00 Vilnius

Iga päev Vilnius - Tallinn

Väljumine: 16:10 Vilnius

Saabumine: 00:50 Tallinn

Osta pilet: www.luxexpress.eu

Alati hea hind 35 EUR!

EMOTSIOONE hoidsid õigeksmõistetud kohtualused väga vaos. Villu Reiljan tegi erandi kohtumisel tütreaga.

FOTOD: RAUL MEE

MAADEVAHETUSE PROTSESS

Suleti kohtusaaga esimene köide

Maadevahetajad mõisteti eile esimeses kohtuastmes õigeks. Mitu pikka aastat kestnud kohtutreppe kulutamise pole aga veel läbi. Prokuratuur kaebab kohtuotsuse edasi kaevata.

VÕLAKÜTID

INKASSO

Saare Ööbik OÜ	12090103	Maanus Truumeel, Sven Mansberg
FooDog OÜ	11492408	Pille Poks, Ingrid Maltsaar
Barvinoks OÜ	11668250	Vladimir Kotenko
Marknet Media OÜ	12077380	Johannes Kanter, Eleri Kurvet, Jaanika Kivilo
EDI Mobile Systems OÜ	11740326	Martin Link
Renosegu OÜ	10974660	Hardi Edela
Töötute Adaptatsioonikeskus MTÜ	80197643	Olga Filippova, Larissa Štukaturova
IKM OÜ	12077172	Triin Vuks
Hansa Konverentsid OÜ	11807496	Heve-Riin Klaus, Kaia Kitsnik
Go Shirt Studio OÜ	11674291	Lauri Uustalu
Magnatum Capital OÜ	11957528	Margus Alliksaar
Babin Ehitus OÜ	11474847	Andrei Babin
Fralla OÜ	11360374	Maarika Skutans, Konstantin Hint
Kross & Partnerid OÜ	10622760	Märten Kross
Testmed Pro OÜ	11710957	Andrei Haponen
Intec Trade OÜ	10699886	Ain Siimon
Welldone Wood OÜ	11691958	Kristel Taevere
KUNEX Grupp OÜ	11125621	Daniil Kukuškin
Good Company OÜ	11576513	Stanislav Romanyuk, Jekaterina Loktajeva
Miabaltic OÜ	11690611	Indrek Reband
Riina Hokkonen e-pood SID FIE	12015277	Riina Hokkonen

OSTAME JA MENETLEME NII ÜKSIKNÕUDEID KUI KA VÕLAPORTFELLE

VÕLAKÜTID OÜ: JÕE TN 3, TALLINN, +372 668 1130

post@volakytid.ee, www.volakytid.ee

Kohtu- toimiku aktsia tegi kiire hinna- tõusu

A RAIVO SORMUNEN
raivosormunen@aripaev.ee

Ä Hind

Järvevana aktsia hinnaralli peegeldab võimalikke kohtuvõite

Maadevahetuse protsessi kohtusaaga jõudis eile vahefinišini, kui Harju maakohus mõistis kõik osapooled esotas Toomas Annusega maadevahetuse kohtuasjas õigeks.

Tallinna börsil noteeritud Järvevana ehk nn kohtutoimiku aktsia reageeris uudisele enam kui 13protsendise tõusuga ning lõpetas enda kohta väga vilka kauplemise taustal 0,465 eurol.

AS Järvevana on loodud

13,4

PROTSENTI tõusis Järvevana aktsia eile pärast kohtuotsuse avaldamist.

POSITIIVNE kohtuotsus näpus kiirustab riigikogu liige Ester Tuiksoo kohtusaalist välja.

TULLIO LIBLIK koos elukaaslasega lahkumas kohtust. Äripäevale kommentaare andma soostus Liblik pärast advokaat Maria Mägi vastavat soovitusi.

VÄRVIKAS kostüümis Einar Vettuse advokaat Üllar Talviste ja Toomas Annus kohtust lahkumas.

HETK pärast õigeksmõistvaid sõnu kohtunik Valeri Lööniku suust. Ainsana ei suutnud pokkerinägu säilitada Villu Reiljanit kaitsnud advokaat Aivar Piltv. Esimeses kohtuastmes läks kõik õnnelikult.

maadevahetuse protsessi võimalike kohtukulude katteks.

Ettevõtte sündis 2008. aasta suvel jagunemise tulemusena, mille juures kõik tema varad ja kohustused, v.a maadevahetuse protsessist tulenevad võimalikud kohustused (kahjuhüvitised, trahvid, muud nõuded, kohtukulud ja kriminaalasjast tulenevate võimalike kohustus- kattevarad), kanti üle ehituskontsernile Merko Ehitus.

Eraldamise tulemusena sai iga ehitusfirma aktsia omanik ühe nn kohtutoimiku aktsia ehk sisuliselt kattus Merko Ehituse aktsionäride ring täpselt Järvevana omanikega.

Maadevahetuse kriminaal- asja võimalike maksimaalse- te kulutuste katteks jäeti Järve- vana bilanssi 250 miljoni krooni (15,98 miljoni euro) eest va- rasid.

Sellest 17,5 miljoni krooni (1,12 miljonit eurot) eest moodustati lühiajaline eraldis koh- tuprotsessiga seotud kulude katteks.

Ülejäänud summa eest on Järvevana andnud Merko Ehitu- sele laenu ning omab viite kin-

nistut, mille peab Merko Ehitus vajadusel eelnevalt kokkulepi- tud hinna eest ära ostma.

Järvevana aktsiatega on kau- beldud Tallinna börsil alates 2008. aasta juuli lõpust ehk ligi neli aastat.

Investorid usuvad kohtusaa- ga edukalt lõppemist. Aktsia tehinguhinnad on jäänud kõ- vasti allapoole Järvevana aktsia- te raamatupidamishinda (0,837 eurot).

Ühelt on see näidanud inves- torite usku, et maadevahetuse protsess kestab kaua ning Jär- vavana vara ei jagata veel niipea investorite vahel laiali.

Teisalt on peegeldanud 0,15- 0,50 euro vahel tiirelnud akt- siahind investorite kartust, et mingeid summasid peab Jär- vevana kohtukuludeks siiski maksma.

Eilne aktsia hinnatõusu reakt- sioon ning väärtpaberi jõudmine oma rekordtaseme lähedusse peaks näitama pika kohtusaa- ga lõpu lähenemist ja võimalikku kohtuvõitu või siis võrreldes eraldisega väga väike- seid kohtukulusid.

BALTEXIM OÜ

Vesse 4a, Tallinn 11415, info@baltexim.ee, www.baltexim.ee

Laotehnika müük:

tel 601 3986, 555 85 023

Keevitustmaterjalid:

tel 601 3985, 555 35 112

Laoriilite müük:

tel 6013 485, 555 85 288

Laotehnika hooldus ja remont:

tel 654 4951, 555 35 113

ATLET

BALTEXIM

Kui Teil on vaja ladustada standardseid või erimõõdulisi materjale ja kaupu, siis pöörduge meie poole.
Pakume soodsa hinnaga laoriileid, kergkaubariileid ja kaupluseriileid.

Kasutatud põrandapesumasinad al 590 € + km
Uued kahvelkärud al 175 € + km

Kvaliteetne vasetatud keevitustraat MAGMA soodsa hinnaga!

Hooldame 7 päeva nädalas igat liiki laotehnikat ja seadmeid.

PANGANDUS

Koduost taas tarbijate jaoks päevakorras.

Kodulaenu nõudlus kasvas hüppeliselt

A LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Alates 2010. aastast on hakatud ellu viima kriisi ajal parema tuleviku lootuses edasilükatud otsuseid, näiteks ostetud oma kodu, järeldeb SEB kodulaenu-uuringust.

"Mida me näeme mais ja juunis – uute kodulaenu arvu ja nõudlus on hüppeliselt kasvanud. Andsime välja rohkem laene kui tagasi maksti," sõnas SEB eraisikute suuna arendusjuht Triin Messimas. Töenäoliselt – nagu prognoosis Eesti Pank – tulevad eraisikute laenuportfellid langusest välja, stabiliseeruvad.

Buumi pole oodata, lihtsalt normaalset asjade käiku. "Põhjus pole selles, nagu oleks väike-laenupomm tulemas. Vaid just need edasilükatud otsused – neid hakatakse teoks tegema," rääkis Messimas.

Messimase sõnul ei osteta ka päris paljudel juhtudel kodu laenu abil, vaid käiakse välja raha.

Swed nendib laenuvõtjate vähenemist. Swedbanki eralaenu osakonna juhataja Ago Samma sõnul on Swedbanki laenuvõtjate arv võrreldes eelmiste aasta viie kuuga ca 4,5 protsenti kahanenud.

"Samas kui vaadata tehingute mahtu, siis see on kasvanud ca 47 protsenti. Eelkõige tuleb see kasv meie hinnangul kolmest tegurist: Tallinna ja Harjumaa tehingute maht kogu Eesti tehingute mahust on kasvanud, Tallinna tehingutes on suurenenud uute varadega seotud tehingud ning uute varade hind on kallim ning keskmised hinnad on suures osas Eestis kasvanud," kommenteeris Samma.

Swedbank ootab, et sellel ja järgmisel aastal nõudlus püsib, kui eeldused on täidetud – töötuse määr on madalal, reaalpalk kasvab ning tarbijate kindlustunne on püsivalt heal tasemel.

"Meie selle ja järgmise aasta prognoos ei näe ette nende kolme näitaja suuri muutusi ning see peaks tagama stabiilse kasvu jätkumise. Laenuhinnad on samuti klientide jaoks soodsal tasemel ja vaadates klientide kogunenud sääste, siis saame öelda, et klientidel on võimet kinnisvara soetada," ütles Samma.

Vara hõisata, kuigi laenu küsitakse mullusest enam. Sampo pank nentis, et kevadel ja suvel on klientide laenuküsimine suurenenud. "Samas ei tohiks me sellest just väga kaugeleulatuvaid järeldusi teha, sest kuude kaupa vaadates on uute väljastavate laenude koondmahud ikka sarnased 2003.–2004. aasta mahtudega," sõnas Sampo panga personali- ja jaepanganduse direktor Tõnu Vanajuur.

Samas pidas Vanajuur tuleviku ennustamist Euroopa keerulist olukorda vaadates vastutustundetuks, seda eriti olukorras, kus pankade tütartevõtted on praegu ühed suurimad kinnisvaraarendajad.

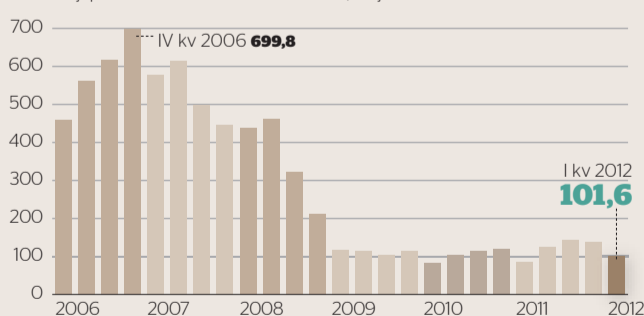

SEB eraisikute suuna arendusjuhi Triin Messimase sõnul ei osteta päris paljudel juhtudel kodu laenu abil, vaid käiakse välja raha. FOTO: VEIKO TÖKMAN

A Statistika

Laenubuumi tipp jäi aastate taha

kodumajapidamistele antud laenude käive, miljonites eurodes

ALLIKAS: EESTI PANK

Meie selle aasta ja järgmise aasta prognoos ei näe ette suuri muutusi ning see peaks tagama stabiilse kasvu jätkumise.

Swedbanki eralaenu osakonna juhataja Ago Samma

SEB uuris klientide arvamust

Uude koju siirdatakse vanemate juurest või üüripinnalt. See tendents on eriti suur vene suhtluskeelega vastanute seas.

Meestest veidi enam valivad naised esialgu vähemriskantsema lahenduse – kodu ostmise asemel üürimise – ja lükkavad laenu võtmist edasi.

Vanemad laenuaotlejad soovivad kodulaenu abil enamasti

pere vajadustele paremini vastava kodu.

Õigeks peetakse mõõdukat (10–20% sissetulekust) laenu makset. 56% vastanutest peab praegust laenumakset mõistlikuks, 44% peab oma laenumakset ebamõistlikult suureks.

Vastajate kõige suurem koduga seotud kulu on laenumakse – nii arvas 62% küsitletutest.

Laenusajate riskikäitumine on oluliselt muutunud. Teadlikult on hakatud kindlustama laenuga seotud riske.

96% kodulaenudest on ujuva intressiga. Viimastel aastatel on intressi fikseerimine kasvanud.

49% vastanutest sõnas, et ei suuda kodulaenu kõrvalt säästa.

ALLIKAS: SEB KODULAENU-UURING

Sumberg: alustasime Sopot'i projektiga 5-6 aastat tagasi

Ä ANNE OJA
anne.oja@aripaev.ee

Hotelliäriees Tarmo Sumberg alustas tänava mais esmakordselt kliente vastu võtnud Sopot'i spaahotelli projekti tegelemist juba viis-kuus aastat tagasi.

News2biz Poland kirjutas eestlaste Legend Managementi juhitud Sopot'i spaahotelli kui Ikea tütarfirma SwedeCenteri esimesest hotelliprojektist.

Sumbergi sõnul pole tema koostööpartneri puhul tege- mist Ikea tütarfirma, vaid Inter Ikea tütarfirmaga, mis on täiesti kaks erinevat asja. "Nende kahe firma omavaheline seos on kaudne," selgitas ta.

"Meie koostöö nendega on kestnud juba kaheksa aastat. Esimene ühine projekt oli Riias Hotelli Albert. Koostöö on tavapärase kinnisvarainvestori ja hotellioperaatori vaheline hotelli arendus ja pidamine," ütles Sumberg, lisades, et koostöö uute hotelliprojektidega jätkub.

Sumberg tunnistas, et kasu- tab Eesti tööjõudu välismaiste hotellide juhtimiseks mini- maalselt.

"Iga hotell on omaette äri- tevõte, registreeritud asukoha- maal. Meie töö ei ole ühe brändi

HOTELLIÄRIEES Tarmo Sumberg ütles, et koostöö SwedeCenteri- ga on kestnud juba kaheksa aastat. FOTO: VEIKO TÖKMAN

põhine. Suurt katusorganisat- siooni üles ei ehitata," selgitas Sumberg hotellide majandami- se juriidilist poolt.

Veebileht legendhotels.eu üt- leb, et Legend Management AS majandab kuut hotelli: Georg Ots Spa ja Telegraafi hotelli Ees- tis, hotelli Albert Lätis, spaaho- telli Leedus Palangas, Mera Hotel & Spad Poolas Sopotis ja Sound Gardeni hotelli Varssavis.

Sellist ettevõtet nagu Legend Management AS Eesti äriregist-

ris pole. Sumbergile kuulunud Legendijuhtimise AS esitas mul- lu mais likvideerimisaruande ja kustutati registrist 3. jaanua- ril 2012.

Oodatakse kasumit. Sumbergi sõnul kujunesid tema hotellide mullused majandustulemused positiivseks ja samasugust tule- must ootab ta ka tänavu.

Legendijuhtimise likvideeri- misaruande kohaselt mõjus ma- janduskriis nii rängalt, et ettevõ-

Ä Mis on mis Sopot'i Mera Hotel & Spa

4korruselise 17 000ruut- meetri hoone 145 numbr- toaga. Fassaad on tehtud Si- beri lehisest ja on kohaliku moodsa arhitektuuri näide. Hoones on kolm sisebasseini, neljas basseini asub katusel. SwedeCenteri peatöövõtja Sopot'i hotelli ehitamisel oli Prantsusmaa Vinci grupi tü- tarfirma Warbud. Lisaks So- poti hotellile hakkab Legend Management juhtima ka Sound Gardeni hotelli Varssavis.

te ei saanud senisel moel jätkata. 2010 müüs Legendijuhtimise AS oma tegevuse Georg Ots Spa ho- tellis ning tütarettevõtted Gos- pa OÜ, UAB Legendhotels LT ja Legendhotels Polska Sp.z.o.o, kuna ettevõtte ei jätkunud ra- ha hotellide opereerimiseks, sei- sab aruandes.

Legendijuhtimise kahjum oli 2010. aasta 1. jaanuarist 2011. aasta 12. maini 2,5 miljonit eu- rot, aasta varem jäi firma 3,5 mil- joni euroga miinusesse.

KESKKOND

Tondilosside lammutamine saab toetust

Keskonnainvesteeringute Keskuse (KIK) nõukogu toetas kesk- konnaprogrammi tänavuse esimese taotlusvooru raames 16 ton- dilosside lammutamise projekti kokku 925 705 euroga.

Taotlusi rahuldati pea igast Eesti maakonnast, Saare- ja Pärnu- maalt läheb lammutamisele koguni kolm võimalikku keskkonna- reostust põhjustavat ehitist, teatas KIK.

"Huvi lagunevate ja maastikke reostavate tööstuslike tondilossi- de lammutamise vastu oli väga suur. Kindlasti jätkame selle prog- rammi rahastamist, et ka kõik need, kes kohe esimeses voorus ei jõudnud lammutusprojektide detailidega valmis, saaksid võimalu- se korrektsete projektide esitamiseks," kommenteeris keskkonna- minister Keit Pentus.

Suurim rahastus summas 220 600 eurot läks seekord Lääne maa- konda, kus lammutatakse endise Kiltsi sõjaväelinnaku kasutusest väljalangenud militaarehitised.

INTERNET

EMT-i kiireim mobiilne internet

Tehnilise järelevalve ameti mõõtmistulemused näitasid, et peaae- gu kõikides mõõtepunktidest oli vähemalt 3G mobiilse interneti le- viala olemas ning üle 90% kohtades oli andmesidekiirus suurem kui 1 Mbit/s. Parimaid tulemusi näitas EMT.

EMT-i oli lisaks 3G teenusele 41% mõõtepunktidest olemas ka 4G teenus, mis tõstis keskmise mõõdetud andmesidekiiruse konkure- ntidest ligi kolm korda suuremaks, ulatudes kuni 14 Mbit/s. Või- reldes eelmise aastaga on 3G võrgu leviala märgatavalt parane- nud Elisal, kuid siiski oli mõnes punktis kättesaadav üksnes aeg- lane 2G teenus. Elisa võrgus saavutati keskmiseks allalaadimis- kiiruseks 5,1 Mbit/s. Tele2 võrgus oli kõikides mõõtepunktidest 3G teenus olemas ja keskmiseks allalaadimiskiiruseks saavutati 3,8 Mbit/s.

EHITUS

Eesti ehitusmahtude kasv ELi suuremaid

Eesti ehitusmahtude kasv tänava esimeses kvartalis aastatagu- sega võrreldes 27,9%, mis oli üks paremaid tulemusi ELis, kirjutas ERR uudised.

Eestiga võrreldes oli suurem kasv vaid Lätis (28,5%), vahendas ELi statistikaamet Eurostat.

Eesti ehitusmahtude suure kasvu taga on aga eelkõige eelmise aasta madal võrdlusbaas, mil ehitusturg oli madalseisus.

Võlausaldaja tagatised kohtusse pöördumisel

Daniil Savitski, OÜ Advokaadibüroo Laus & Partnerid jurist

1. juulist 2012 jõustuvad riigilõivuseaduse muudatused, millega vähendatakse riigilõive kohtumenetluses, mis tähendab omakorda, et juurdepääs õigusemõistmisele muutub lihtsamaks ja kättesaadavamaks.

Lisaks riigilõivude suurusele on kohtusse pöördumise takistuseks olnud tihti peale ka teadmine, et võlg- nik on pahatahtlik ning kohtukutse kättesaamisele järgneval päeval kas võõrandab olemasoleva vara enda kontrolli all olevale kolmandale isikule või seab sellele käsutuskeelu või hüpoteeqi. Sellise tegevuse ainsaks eesmärgiks on kohustustest kõrvale hoidumine, mille tulemusena vaata- mata tulevikus saadavale kohustava- le kohtuotsusele ei saa võlausaldaja oma raha kätte, sest võlgnikul puu- dub igasugune vara.

Sellise olukorra ennetamiseks ja vältimiseks on tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud hagi tagamise institut. Hagi tagamise eesmärk on tagada kohtuotsuse täitmine - kohus

võib hageja taotlusel hagi tagada, kui on alust arvata, et tagamata jätmise võib raskendada kohtuotsuse täitmist või selle võimatuseks teha.

Hagi tagamise kõige suuremaks eeliseks on see, et hagi tagamise aval- dus lahendatakse põhjendatud mää- rusega hiljemalt avalduse esitamise päevale järgneval tööpäeval, mis ta- gab omakorda selle, et kui kohtul on alust hagi tagada, siis ta teostab sel- le enne, kui hagiavaldus edastatakse võlgnikule. Sellega välistatakse olu- kord, millal pahatahtlik koostaja jõuab hagi tagamise esemeks oleva vara kiirelt võõrandada või koormata kol- manda isiku kasuks.

Hagi tagamise abinõu valikul on kohtul vabad käed ja ta ei ole selle ot- sustamisel seotud taotleja esitaja soo- viduga. Peamised kohtupoold raken- datavad hagi tagamise abinõud on: kohtule kuuluval kinnisasjale kohtu- tuliku hüpoteeqi seadmine; kohtu- le kuuluva vara arestimine ja kohtul teatud tehingute ja toimingute tege- mise keelamine. Samas näeb seadus ette ka võimaluse, et kohus rakendab seaduses sätestama abinõu, juhul kui ta leiab, et see on põhjendatud, vaja- lik ja sobilik konkreetses asjas.

Tsiviilkohtumenetluses võib ko- hus hageja taotlusel hagi tagada, kui on alust arvata, et tagamata jätmise võib raskendada kohtuotsuse täitmist või selle võimatuseks teha. Alus on eri-

line vajadus kiirustada, mis annab kohtule õigustuse hagi tagamise la- hendamisel piirduda hagi lubatavuse eelduste kontrollimisega, sh kas ha- gi rahuldamine on hagi aluses too- dud asjaoludele tuginedes üldse või- malik, eeldades esitatud faktiväidete õigsust. See tähendab seda, et kohus hagiavalduse sisulist poolt hagi taga- mise otsustamisel ei uurigi.

Hagi tagamise abinõu kohal- damiseks on alust siis, kui on vaid tõenäoline, et õigus, mida maksma pannakse või kavatakse kohtus maksma panna on tegelik, ja on ar- vestatav oht, et seda õigust rikutakse, kui viivitamatult abinõusid ei ko- haldata. Hageja peab hagi tagamise taotluses tagamise alust - et kohtu- otsuse täitmine võib olla raskendatud või võimatu - põhjendama ja esita- ma ka tõendeid. Hagi tagamise alust hindab kohus tõenäolisuse ja usu- tavuse alusel. Paljasõnalise taotluse alusel kohus hagi enamasti ei taga.

Hagi tagamise kohtupraktikas ei ole välja kujunenud ühtseid kriteeriu- meid, kuid pigem arvestatakse objek- tiivse ohuga, sest seadus ühe alusena viidatakse sageli nõude suurusele.

Nagu juba mainitud, siis kohus tagab hagi olukorras, kus on põhjen- datult alust arvata, et positiivse kohtu- otsuse korral võib hagi täitmine ol- la raskendatud või võimatu. Kuid ei

saa ka välistada olukorda, et hageja nõue ei leia kohtus kinnitust ja see- tõttu on hagi tagamine olnud samuti mittevajalik.

Selleks, et vältida kohtule hagi tagamisega kahju tekkimine ja taga- da kahju tekkimise korral omakorda kohtu õigused, näeb seadus ette ta- gatise andmise - kohus võib teha ha- gi tagamise või tagamise jätkumise sõltuvaks rahalise tagatise andmisest vastaspoolele tekkiva võimaliku kah- ju hüvitamiseks. Tagatise nõudmi- ne ja selle tasumine on niiõelda kohtu- poolne garantii kohtule, kelle enda või vara suhtes hagi tagamine keh- testatakse. Tagatise suurus sõltub ta- gatavast summast ning selle maksi- mumiks on 32 000 eurot. Kohtul on tagatise arvelt õigus nõuda talle ha- gi tagamisega tekitatud kahju hüvi- tamist.

Hinnates viimase aja praktikast võib väita, et ebastabiilses majandus- situatsioonis on kohtud varmamad hagi tagama ka olukordades, kus hiljem on selgunud hagi põhjenda- matust. Selle taga võib olla arusaam, et tänases majandusolukorras võib rahaliste nõuete täitmine ollagi ras- kendatud. Teisalt peaks seda olukor- da leevendada hageja poolt rahalise tagatise andmine olukorras, kus ha- giavaldus ise on alusetu.

telefon: 66 22 640

29-30.06.2012
 TALLINNA LAULUVÄLJAK

WWW.RETROLEGEND.EE

RETROLEGEND

29. JUUNI

SILENT CIRCLE
 SECRET SERVICE
 RICCHI E POVERI

C.C.CATCH

30. JUUNI

ANNE VESKI
 THE TWINS
 CAMOUFLAGE

KIM WILDE

MEELEOLU LOOVAD PEETER OJA JA MART JUUR

OSTA PILET KOHE JA REGISTREERU KODULEHEL NING VÕIDA SUPERAUHINDU!
PEAAUHIND - KÖÖK, VÄÄRTUSEGA 5000 EUROT.

TOETAVAD:

Mõisa-Tamjärve tuuleenergia firma kasum kolmekordistus. Eesti Energia taastuvenergia kursil

Ä BIRJO MUST
birjo.must@aripaev.ee

Jüri Mõisa ja Hannes Tamjärve osalusega tuuleenergia firma kolmekordistas mullu kasumi, kuid ettevõtte juhi sõnul see tulemus neid ei rahulda.

Freenergy ASi müügitulu ulatus 2011. aastal 12,4 miljoni euroni, mis on enam kui kaks korda rohkem kui aasta varem. Kasum majandustegevusest oli 5 miljonit eurot võrreldes 2010. aasta 1,6 miljoniga.

Nelja Energia ASi juhatuse liikme Kalle Kiigske sõnul tulemustega rahule jääda ei saa. "Kuigi megavatte oleme Eestis ja Leedus juurde pannud, müüginumber ja toodang kasvasid üsna palju, siis kasum koguvardesse on suhteliselt väike," tõi Kiigske välja rahulolematuse põhjuse. Freenergy toodang kasvas Kiigske sõnul aastaga 66 MWh 118-le, bilansimaht 95-lt 135 miljonit eurole ja omakapital oli enne ettevõtete liitmist 50 miljonit eurot.

Kasumi kasv on Kiigske sõnul olnud väike, kuna investeringuid on tehtud palju. Seejuures pole pargid nii kiiresti käivitunud ja testperiood kestab üle aasta, mille jooksul ei saada toetust ning ka elektrimüük on väiksem.

NELJA Energia tuulepark Viru-Nigulas. FOTO: ERIK PROZES

Ä Mis on mis Nelja Energia AS

TÄNAVU MÄRTSIS ÜHINE SID seni üheskoos tuuleparke rajanud ja majandanud firmad Freenergy, Vardar Euruse ja Nelja Energia OÜ ühise aktsiaseltsi Nelja Energia ASi alla.

FREENERGY põhitegevus oli kuni ühinemiseni investeerimine taastuvenergeetika ettevõtetesse Baltimaades.

NELJA ENERGIA omanikud on Euroopa Rekonstruktsiooni ja Arengupank (11%), Norra firma Vardar Euruse (60%) ja Eesti investorid (29%).

EESTI INVESTORITEST suurimad on Vestman Energia AS (võtmeisik Aivar Berzin), HTB Investeeringute AS (Hannes Tamjärve), Ivard OÜ (Peeter Mänd), JMB Investeeringute OÜ (Jüri Mõisa) ja Nelja Energia OÜ senise juhtkonna ettevõtte Solarcom OÜ (Martin Kruus) ning Atradius OÜ (Kalle Kiigske).

HILJUTI on Eesti osanike hulka lisandunud ka Skype'i loojate investeerimise firma Ambient Sound Investments OÜ.

Siiski avaldas juht lootust, et kui kavandatud tuulepargid tööle hakkavad, siis paranevad ka tulemused. Pärast ettevõtete ühendamist 2012. aasta märtsis on ka firma struktuur muutunud lihtsamaks ning läbipaistvamaks. Nelja Energia ASile kuuluvad kõik tuulepargid Eestis, Lätis ja Leedus ning eraldi juhtimisettevõtet, nagu varem oli Nelja Energia OÜ, enam pole.

Kasum loodetust kasinam. Tänavu esimeses kvartalis oli ettevõtte Nelja Energia ASi müügitulu 6,5 miljonit eurot, kasum 2,9 miljonit eurot. "Kasv paistab suur, kuid see tuli ühinemisest Vardar Eurusega. Samuti ootasime suuremat kasumit ning mõni plaan on veninud pikemaks, kui oleks pidanud," kommenteeris Kiigske.

Kogu ettevõtte varade maht ulatub pärast märtsi 271 miljonit euroni.

Kiigske sõnul läheb kogu positiivne rahavoog uutesse investeringutesse – energiasektor on pika tasuvusaja ja planeerimisega sektor. "Sel aastal me oma eesmärkideni kindlasti ei jõua. Tõenäoliselt jäävad esimese kvartali suurusjärgus tulemused kehtima ka aasta lõpus," tunnistas Kiigske.

Eesti Energia tootis eelmisel aastal taastuvatest energiaallikatest ca 4% kogu elektri tootmisest, tänavu on plaanis see number kahekordseks kasvatada.

Eesti Energia tähelepanu biokütusel. Eesti Energia juhatuse liige tootmise valdkonnas Raine Pajo märkis, et kõige suurem osakaal Eesti Energia taastuvenergia tootmisel on biokütustel. "Balti elektrijaama koostootmisplokis, mis lisaks elektrile toodab ka soojust Narva linnale, asendame põlevkivi osaliselt biokütustega, mis lubab vähendada kasutatava põlevkivi hulka ja tootmise keskkonnamõju. Balti elektrijaama koostootmisplokis tootsime eelmisel aastal 305 GWh taastuvat elektrienergiat. Lisaks kasvas tuuleenergia tootmine möödunud aastal 94 GWh-ni ja hüdroenergiat tootsime 6 GWh," loetles ta.

Sel aastal on Eesti Energia seadnud eesmärgiks suurendada taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia kogust ca 8 protsendini kogu tootmisportfelligi. Tänavu saavad valmis aastaid arenduses olnud projektid (näiteks tuulepargid Narvas ja Paldiskis, Balti elektrijaama biokütuste etteandestüsteem ning Aulepa tuulepargi laiendus).

Tallinna eelarve suurenes 8 miljoni euro võrra

Linnavolikogu kinnitas erakorralisel istungil lisaeelarve, mis suurendas Tallinna linna tänavust eelarvet veidi enam kui kaheksa miljoni euro võrra.

Täpsemalt suurenes linnaeelarve tänavune maht 8 004 439 euro võrra ja on seega nüüd 483 233 185 eurot. Linna kulud kasvavad lisaeelarve järgi kokku 6 142 319 ja investeringud 1 887 120 euro võrra.

Abilinnapea Taavi Aas märkis, et lisaeelarvele tehtud muudatusetpanekud ei leidnud linnavalitsuse toetust, kuna neile jäid pakkumata katteallikad.

Hariduse täiendav rahastamine saab 700 000 ja lastesport

4 miljonit eurot ehk lisaeelarvest pool läheb lastega seotud valdkondadele.

2,2 miljonit eurot; Heleni kool saab 300 000, lastemänguväljakud 100 000 ja haridusasutuste investeringuteks kavandatakse täiendavalt 600 000 eurot. Koolide ja lasteaedade remondi ja soetuste kulud suurendab lisaeel-

arve ligi 25% ehk 524 807 euro võrra. See võimaldab remontida lasteaedade rühmaruume ja Tallinna Kunstgümnaasiumi spordihoone, uuendada Merivälja Kooli küttesüsteemi ning korrastada lasteaedade õuealaseid ja mänguväljakuid. Peale selle on lisaeelarves 1,6 miljonit eurot linna ühistranspordi jaoks ja 0,9 miljonit eurot teede-tänavate korrashoiuks. Sotsiaalvaldkond saab juurde 556 000 eurot ning keskkonnahoid 442 000 eurot. Lisaks eraldatakse raha investeringuteks Tallinna loomaaia, turgude arendamiseks ning mänguväljaku rajamiseks Lasnamäele.

ARIPA.EE

Eesti sadamates jätkub kaubamahtude vähenemine

Eesti sadamates on viie esimese kuuga lastitud ja lossitud 4,5% vähem kaupu kui eelmisel aastal sama ajaga.

Mai lõpuks on Eesti sadamates lastitud ja lossitud kokku 19,76 miljonit tonni kaupu võrreldes eelmise aasta 20,7 miljonitonniga, selgub statistikaameti avaldatud andmetest. Kaubamahud hakkasid vähenema alates märtsist. Aprillis on olnud kaubamahtude langus võrreldes

eelmise aasta sama kuuga kõige suurem, -17,4%. Mais oli kaupu vähem 11%.

Vedelkaupa sadama kaudu liikunud vähe. Suure panuse kaubamahtude langusesse on andnud Tallinna Sadam, mille kaubamahud on viie kuuga vähenenud 14,2%. Tallinna Sadama kaubamahtude statistikast nähtub, et peamiselt on kaubamahtude languse taga vedelkaup, mida on

viie kuuga läbi sadama liikunud 9,38 miljonit tonni võrreldes eelmise aasta 12,8 miljonitonniga. Sadamast on tänavu peaaegu kadunud ka vilja ja söe vedu.

Oma andmeid on avaldanud ka Kunda sadam, mis on aasta esimese viie kuuga kaubamahtudes eelmisest aastast maha jäänud 5%. Kokku on sadamat tänavu läbinud 0,69 miljonit tonni kaupa.

ARIPA.EE

MAKE YOUR CHOICE...

Brandy Long Drink 5,5% vol. 33 cl
Kukko Pils 4,5% vol. 33 cl
Kukko Lager 4,7% vol. 33 cl
Kukko Dark 4,5% vol. 33 cl
Bitter Long Drink 5,5% vol. 33 cl
Brandy Long Drink 24-pack 5,5% vol. 33 cl
Brandy Long Drink 6-pack 5,5% vol. 33 cl
Kukko Pils 4,5% vol. 24 x 33 cl
Oiva Dry Pear 4,7% vol. 33 cl
Oiva Dry Apple 4,7% vol. 33 cl
Skumppa Dry Apple 4,7% vol. 33 cl
Skumppa Strawberry 4,7% vol. 33 cl
Skumppa Apple 4,7% vol. 33 cl

from the brightest stars of drinks!

Laitilan WIRVOITUSJUOMATEHDAS

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Laitilan Wirvoitusjuomatehdas OY/Eesti filiaal
Põhja pst. 25, 10415 TALLINN, ESTONIA
Tel (+372) 611 7788 (office)
Tel (+372) 5305 5046 (mob)
Fax (+372) 611 7789

PRODUCED WITH WIND POWER SINCE 2001

OHUTUS

Inspektor: kes neid säästetud elusid kokku oskab lugeda. Ettekirjutused ka kehva olme eest

Ä VÄINU ROZENTAL
vainu.rozentala@aripaev.ee

Eesti ühe staažikama, üle 16 aasta tööinspektori ametit pidanud Harri Alaru hinnangul jääb tööohutusnormide tõsiseid rikkumisi ehitusobjektidel järjest vähemaks. Üks lahendamata mure on aga peaaegu olematud olmetingimused, sest just siin hoiavad ehitusettevõtteid kõige enam kokku. Järgneb intervjuu tööinspektsiooni Lõuna inspektsiooni tööinspektori Harri Alaruga.

Kas ka tellija vastutab turvalisuse eest ehitusobjektidel? Minu hinnangul on tellijal vaid kaudne vastutus. Määruse "Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses" kohaselt on tellijal, projekterijal ja ehitajal justkui ühesugused kohustused ja ühesugune vastutus. Samas üheski teises õigusaktis ei mainita tellija kohustusi tööohutusega seoses.

Seega saab tellija tööõnnetuse korral alati oma käed puhtaks pesta. Meie ei saa tellijat vastutusele võtta. Tööinspektori õigused ja kohustused on sätestatud töötervishoiu ja tööohutuse seaduses ning selles on juttu ainult tööandjast ja töötajast. Eelmises vastuses viidatud määruse järgi peab peatöövõtja igal ehitusplatsil määrama töötervishoiu ja tööohutuse eest vastutava koordinaatori. Tema kohustus on kogu aeg silma peal hoida, et ehitusplatsil mitte keegi, ka alltöövõtjad, ei rikuks ohutus- ja töötervishoiu nõudeid. Samas ütleb määrus, et kui peatöövõtjat ei ole, siis määrab koordinaatori ehitise omanik. Sellest algab tellija vastutus minu meelest. Reaalses elus ei ole ma tellija määratud koordinaatorit veel kohanud.

Ja selline asi ei tule välja enne, kui tööinspektor selle avastanud pole? Just. Kui ilmneb, et ehitusplatsil on palju alltöövõtjaid, aga peatöövõtjat ei ole, siis on ju selge, et tellija on töötajad sinna ise palganud. Sellisel juhul saan tellijat käsitleda kui peatöövõtjat.

Kas töömehel, kes näiteks käib katusel ringi nõuetekohaselt kinnitamata, on ka mingi vastutus? Seadus ütleb, et töötaja on kohustatud tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhiste, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ning tervist ega saastaks keskkonda. Töötajal lasub vastutus, kui tööandja on teda koolitanud, on varustanud teda vajalike vahenditega ja andnud tööalaseid korraldused. Paraku töömehed neid korraldusi teinekord ei täida.

Teil on siiski ju alati peksupoiss võtta - koordinaator. Mina kui inspektor alustan temast. Näiteks hiljuti ühel objektil Tartus tegin väärteprotokolli koordinaatorile selle eest, et katusel olevatel töötajatel olid turvakööd küll ilusti küljes, aga samas olid nad turvaköödega kinnitamata.

Alati ei pruugi koordinaator siiski süüdi jääda. Kui menetluses ilmneb, et teda ei ole vajalikul määral koolitatud või kirjalikult vastutajaks

„Tegelikult näen ma juba kaugelt, kuidas mehed katusel töötavad või kas tellingud on õigesti paigaldatud.

tööinspektor Harri Alaru

95

tööõnnetust on ehitajatega juhtunud tänavu maikuu keskpaiga seisuga, neist kolm lõppes surmaga.

määratud. Sellisel juhul pöördun ettevõtte juhatuse liikme poole.

Kui oluline on kontrollimisel ootamatuse moment? Saabun ehitusplatsile peaaegu alati ootamatult. Seadus ütleb küll, et tööinspektoril on õigus siseneda järelevalve eesmärgil tööandjaga kooskõlastatult kontrollitavasse töökohta, seegi juures vajaduse korral ka ette teatamata. Kui alati teataks ette, siis ei oleks seal üsna kindlasti suuremaid rikkumisi, võib ka juhtuda, et platsil ei viibi sel hetkel ühtegi töötajat.

Tegelikult näen ma juba kaugelt, enne objektile sisenemist, kuidas mehed katusel töötavad või kas ehitustellingud on õigesti paigaldatud. Seda näeb ju tegelikult kogu linnarahvas.

Aga linnarahvas ei oska ju näiteks tellingute paigaldamist hinnata. Linnarahvalt tuleb meile kaebusi üksjagu. Sageli ei ole põhjus mitte ohutusreeglite rikkumine, vaid kaebajal on mingi muu okas südames: ehitusmehed teevad lärmi või häirivad muul moel. Või et töömehed ei kannu kiivrit. Kiivri kandmine ei ole alati ja igal pool kohustuslik.

Tõesti või! See on tööandja korraldada. Seadus ütleb, et kaitsekiivri kandmine ehitusplatsil on kohustuslik piirkondades, kus tööprotsessist tulenevalt on peavigastuse oht, näiteks töö kõrgel paiknevatel töötamiskohtadel, töö redelitel ja tellingutel, tellingute püstitamisel ja lahtivõtmisel, töö tõsteseadmete, sealhulgas kraana tööpiirkonnas. Kui siseruumides tehakse maalritöid või keegi korjab ehitusplatsil rämpsu kokku, siis ei pea kiivrit kandma.

Mida Te peale tellingute veel objektile eriti põhjalikult kontrollite? Kindlasti vaatan üle töövahendid, riietuse, turvajalatsid, isiklike kaitsevahendite kasutamist. Ja muidugi kontrollin olmetingimusi. Sageli hoiavad peatöövõtjad paraku just siin kõvasti kokku, viidates lepingule alltöövõtjatega. Peatöövõtjate väitel nõuavad nad olemtingimuste täitmist alltöövõtjalt, samas ei ole näiteks veeühendust teinekord üldse loodudki. Konteinerkaimla üldjuhul objektile on, aga millises olukorras see on ehk kas seal ikka kogu aeg paber, kätepesuvesi ja seep on, see tööandjat ei huvita.

Kas teete selle eest, et kempsus paberit ei ole, protokollid? Päril iga detaili eest ei tee, aga kui neid detaile koguneb palju, siis teen küll.

Statistikaameti andmeil toimub ehitustel viis korda enam tööõnnetusi, kui ametlikult registreeritakse. Ma natuke kahtlen selles, kas tööõnnetuste varjamine on ikka nii massiline. Kindlasti varjatakse, aga varjatakse rohkem kergeid juhtumeid. Jätatakse registreerimata juhtumid, milles inimene kannatada ei saanud.

Kas ka haamriga näpu pihta löömise? See, muidugi, võib isegi raske tagajärjega olla.

Näpu pihta löömisel on süüdlane vähemalt selge - lööja ise. Ei tea, kas ikka on. Seda ei saa kindlasti kohe väita. Võib olla vajadus asja lähemalt uurida.

Kui Te iga väikest juhtumit hakkaksite uurima, kui suureks siis võib töömaht kasvada! Me ei pea kõiki juhtumeid uurima. Me uurime ainult neid juhtumeid, kus me näeme, et ohutusnõuete rikkumine võis olla kellegi süül, ja et midagi annaks tulevikus teisiti teha. Tööõnnetus võib juhtuda see-tõttu, et keegi on midagi jätnud tegemata või on midagi valesti teinud.

Teie, kontrollid, teete ju ennetavat tööd. Te ju tegelikult päästate elusid. Kindlasti me seda teeme, aga keegi muidugi ei loe neid säästetud elusid kokku. Arvatavasti on neid sadades või isegi rohkem.

Kui sageli saate endale öelda: hea, et ma kohale sattusin ja kõige hullema ära hoidsin? Katuse-tööde puhul võib alati nii öelda. Kui ma avastan, et keegi töötab libedal plekk-katusel ilma libisemiskindla tallata jalanõudes või pole turvaköödega kinnitatud ja ma tööd peatan, siis kes see mõeldab, et mitu elu ma nüüd päästsin.

Millal viimati Teie tööpiirkonnas ehitusel surmaga lõppenud õnnetus oli? Ma ei tea, et oleks ehitusel tänavu siinkandis keegi surma saanud. Eelmine ja üle-eelmine aasta oli nii, et terve aasta ei juhtunud, aga aasta lõpus ikka juhtus. Ma juba vaatasin, et aasta läheb puhtalt, aga ei läinud.

LÕUNA tööinspektsiooni tööinspektor Harri Alaru vastalustatud ehitusobjektidel Tartus, kuhu kerkitab siirdemeditsiinikeskus. Objekti ehitab Nordecon ja Alaru kinnitustel jäi ta olukorraga ehitusplatsil igati rahule.

FOTO: VÄINU ROZENTAL

Ä Pane tähele Enim tähelepanu tellingutele

TELLINGUD peavad olema konstrueeritud ja komplekteeritud nii, et neid saaks ohutult paigaldada, kasutada, demonteerida, muuta ja hooldada.

TELLINGUID võivad paigaldada, demonteerida või muuta ainult töötajad, kes on saanud vastava väljaõppe.

TELLINGUTE kasutamisel ehitustöödel peab olema tellingute paigaldamis- ja demonteerimisplaan.

PINNAS, millele tellingud paigutatakse, peab olema tasandatud ja tambitud.

TÕOPLATVORMID, läbikäigud ja tellingute trepid peavad olema konstrueeritud selliste mõõtmetega ja neid tuleb kasutada nii, et oleks välistatud inimeste allakukkumine või jäämine kukkuvate esemete alla.

TELLINGUPLATVORMI mõõtmed, kuju ja paigaldus peavad vastama tehtava töö laadile ja kantavale koormusele ning võimaldama ohutu töö ja liikumise.

TELLINGUTE külgedel ja otstes peavad olema ohutuspiirded. Vahe sein ja tellingute vahel ei tohi olla suurem kui 30 sentimeetrit.

TELLINGUD, mis paiknevad liikumisteede juures või koorma tõstmise kohtades, tuleb kaitsa löökide, vigastuste ja nihkumiste eest.

Ohtlik tsoon tellingute ümber tuleb eraldada piirdedega ja varustada hoiatusmärgistustega.

TEISALDATAVAD tellinguid tuleb kindlustada juhusliku liikumise vastu.

ALLIKAS: TÖÖINSPEKTSIOON

Ä Statistika Tööõnnetused ehituses

aasta	töötajate arv	tööõnnetusi	surmaga lõppenud
2005	48 700	302	1
2006	62 800	379	6
2007	82 100	428	5
2008	81 000	479	6
2009	58 300	262	5
2010	47 900	272	4
2011	59 000	293	4

ALLIKAS: TÖÖINSPEKTSIOON

„Need töömehed, kes pikalt tööl olnud näiteks Soomes või Norras, oskavad oma elu väärtustada.“

objektijuhid

Torkimine hoiab virge

Ä VÄINU ROZENTAL
vainu.rozent@aripaev.ee

Ehitusjuhid leiavad, et ehkki tööinspektoriid kipuvad teinekord liigselt virisema, tegutsavad nii nemad kui ka inspektoriid ühise eesmärgi nimel – et tööõnnetusi vähem oleks.

Muigvelsui meenutavad ehitajad legendiks saanud lugu, kui tööinspektor nõudis, et töömeestel oleksid käes vibrokindad. Kui objektijuht küsis inspektorilt ühe paari näidiseks, tuli välja, et ametnik polnud selliseid kunagi näinudki.

Tallinna ehitusfirma ASi Parmeroni juht Rein Olesk ütleb, et tema küll ei nimetaks tööinspektoreid tähenärijateks. „Tööõnnetusi tuleb ennetada ja kui tagantorkijaid ei oleks, laseksid tööandjad asja lödvemaks,“ lausub Olesk ning lisab, et nende firma ehitusobjektidel suuri puudusi pole olnud.

Mitu objektijuhti mõonab, et vahel kujuneb üheks raskemaks tegevuseks kiivrinõude pähetampimine. Sest ikka leidub töömehi, kes igal võimalusel, kui objektijuht selja pöörab, kiivri-

hoest võtavad. Samas rõhuvad objektijuhid, et need töömehed, kes pikalt tööl olnud näiteks Soomes või Norras, oskavad oma elu väärtustada ja käituvad hoopis teadlikumalt.

Kuidas tööõnnetusest sai õnnetusjuhtum. Tööinspektor Harri Alaru meenutab inimese liiva alla mattumist Tartus Lõunakeskuse ehitusel. Juhtumit ei saanud tööõnnetuseks käsitleda, sest keegi kannatada ei saanud. Väikese kopaga kaevati väliskommunikatsioonitrassi, millel sügavust üle kolme meetri ja laiust pool meetrit. Kuna kraavi põhja tuleb panna tasanduskiht ja igas mõõtmes mees seda tegema ei mahu, saadeti kraavi 18aastane kõhn poiss. Paraku olid kraavi seinad püstloodsed ja toestamata. Toimus varing ja noormees jäi liiva alla. Ekskavaatorijuht hakkas kopaga tasapisi liiva pealt ära kraapima ja nägi juukseid. Pikemalt mõtlemata hüppas ta kraavi ja kraapis sõbra liivast välja. Kiirabi tegi kindlaks, et noormees pääses ilma ühegi kriimuta.

Ä Tasub teada Inspektoriid võivad töö objektil seisma panna

TÖÖOHUTUSE ja töötervishoiu alusdokument on töötervishoiu ja tööohutuse seadus (TTOS). Seadusele tugineb ligi 25 määrust, mis täpsustavad detaile.

EHITUSES on üks olulismaid määrasid „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses“, mille valitsus võttis vastu 08.12.1999.

ALATES 01.06.2009 peab peatöövõtja määrama töötervishoiu ja tööohutuse koordinaatori ehitusplatsil, kes kontrollib ja vastutab kogu ehitusplatsi eest. Üldjuhul on koordinaatorid peatöövõtufirma objekti- või tööjuhid, kes on saanud vastava koolituse.

EHITUSEL on tööõnnetuste peamised põhjused kõrgusest kukkumine, isikukaitsevahendite mittikasutamine jm.

TÖÖINSPEKTOR kontrollib ehi-

tusobjektil tellingute nõuetekohast paigaldamist ja kasutamist, töövahendeid, töötajate kaitseriistust ja turvajalaseid, isikukaitsevahendeid (kiiver, turvavööd, põlvekaitseid jm), ehitustööliste ette nähtud olmetingimusi (soojak, rietusruumid, pesemisvõimalused, WC ja seal olevad hügieenitarbed, joogivesi, toidu säilitamise tingimused, toidu soojendamise tingimused jm).

SELLE AASTA 17. MAIL korraldas tööinspeksioon üle Eesti ehituse sihtkontrolli, mil ühe päeva jooksul kontrollisid 24 tööinspektoriid kokku 65 ehitusobjekti.

TÖÖINSPEKTORID tuvastasid ehitustel 176 õigusaktide rikkumist, millest 27 olid nii ohtlikud, et tuli töö peatada või töövahendi kasutamine keelustada.

Puidubörs igal kolmapäeval

TEL 667 0068

kood materjal mõõdud (mm) kogus (tm) 1 tm hind (€) kontaktandmed

Ost

KASE-SAEMATERJAL	25 x 75-150	piiramatu	kokkuleppel	tel 503 7798, janno@meklar.ee
HAAVA ALUSMATERJALI MÄNNISAEMATERJAL	19 x 100 25 x 100 50 x 100	piiramatu	kokkuleppel	tel 50 90 826, 56 672 675, riina@nelia.ee

reklaam

PAVE EDGE

revalkivi systems
www.revalkivisystems.com

Reparo!
www.reparo.ee

ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS

ELAMUEHITUS

Eluruumide kasutuslubade arv vähenemas

Aasta esimeses kvartalis sai kasutusloa 707 uut eluruumi ja aastane kasv oli koguni 86%. Siiski ei tasu siit oodata uut kinnisvara- või ehitusbuumi, kirjutas kinnisvaraspetsialist Tõnu Toompark Ehitus uudiste blogis.

“Nende numbrite taga on eelmise aasta alguses alustatud mitmed ja mitmed uued arendusprojektid, mis valmima hakkavad. Arvestama peab eluruumide ehituslubade kesist numbrit ja asjaolu, et uusi projekte on viimase kahe-kolme kvartali jooksul väga vaevalt lisandunud,” loetles Toompark.

“Siit võime lihtsalt järeldada, et uute valmivate eluruumide arv hakkab kvartali-kahe pärast kokku tõmbuma,” tegi Toompark järelduse.

EHITUSMATERJALID

Tööstust tuleb terviklikult arendada

Ehitusmaterjalide tootjate liit tunneb muret selle üle, et ehitusmaterjalide tootjate hulgas on viimase nelja aastaga jäänud vähe- maks 2500 töötajat ning tööstuslik tootmine on sõltuvalt toot- rühmadest vähenenud 50-75%.

Samal ajal on tõstetud märkimisväärselt ehitustoodetega seondu- vaid makse ja tasusid: kaevandamisõiguse tasu, elektri hinda suu- rematele tootjatele ning kadunud on erimärgistatud kütuse kasu- tusvõimalused.

Liit märkis riigikogu majanduskomisjoniga kohtudes, et ettevõt- luskeskkonda ei tuleks hoida stabiilsena mitte ainult üldisel, vaid ka erinevate tööstusharude tasemel.

Komisjonile esitati terve rida ettepanekuid, kuidas olukorda pa- randada.

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Tööinspeksiooni kümme käsku tellingute kasutamisel. Viimasel ajal on ilmnenud tellingute kasutamisel palju ohutus- nõuet rikkumisi, mis seavad ohtu ehitaja elu. Tööinspeksioon andis juhiseid, kuidas tellinguid ohutumalt kasutada. Näiteks peab töötajatele olema korraldatud ohutusalane juhendamine tellingutal töötamise kohta.

Norra arendaja Selvaag usub Tallinna kontorite turgu. “Tallinna büroopindade turu teeb huvitavaks asjaolu, et suur hulk potentsiaalseid rentnikke otsib uut kohta. Samuti võib ehitus- firmadelt saada head hinda,” märkis Selvaag Eiendomi tegev- juht Per Bomann-Larsen. Selvaag sõlmis Nordeconiga ehitusle- pingu Tallinna kesklinna ärihoone rajamiseks.

Elektrijaam peab sarikapidu. Kiisal tähistatakse Eesti esime- se avariilukorras kasutatava elektrijaama peahoone valmimist. Uue elektrijaama projekteerimis- ja ehitustööd tegi Wärtsilä Finland OY. Hoone maksumuseks kujunes 135 miljonit eurot.

PARQUET.EE
Hansa Floor OÜ
telefon 5333 8778
info@parquet.ee

Kvaliteetsed puitpõrandad

Usaldage raketise eksperte.

ARU GRUPP
www.arugrupp.ee

AKNA- UKSE-TREPI asjatundlik valik!

Müük ja tootmine: Hulja, Kadrina vald
Tel: 329 5650 aken@arugrupp.ee
Tallinna müügiesindus: Pärnu mnt 139c,
Tel: 6 50 94 50, tallinn@arugrupp.ee

doka
The Formwork Experts
www.dokaestee.ee

TOOMAS ANNUS MÕISTETI KOHTUS ÕIGES. Harju maakohus mõistis eile Merko Ehituse suuromaniku Toomas Annuse maadevahetuse kohtuasjas õigeks. Samamoodi said õiguse teised kohtualused.

SÕORUMAA: MAADEVAHETUSE SKANDAAL OLI SUUR KOMEJANT. Ettevõtja Urmas Sõorumaa jaoks on maadevahetu-

se skandaal üks suur komejant. Ta märkis, et Eesti riik võiks hoolitseda oma inimeste eest, mitte kurnata neid kohtuprotsessis.

MÕIS: STALINGRADI LAHINGUS VÕITSID ETTEVÕTJAD. Ettevõtja Jüri Mõis nimetas maadevahetuse skandaali Eesti ettevõtjate ja jõustruktuuride vaheliseks Stalingradi lahinguks, kus võitsid ettevõtjad.

20. juuni 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Vija Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

AVALDUS

Ärge alluge kaitsepolitsei ja prokuratuuri **survele**

Tahan eraldi juhtida tähelepanu Eesti Vabariigi kohtunikkonna ümber toimuvale. Viimased paar aastat on meie tõestanud, et õiguskaitseorganid mõjutavad kohtunikke nende otsuste tegemisel. See on fakt, mis on teada paljudele.

Minu kui pikaajalise staaziga kohtualuse jaoks on erakordne see inimlik julgus, mida kohtunik Lõönik täna (eile-toim) demonstreeris. Me teame, et kohtunikku on ajakirjanduse kaudu avalikult mõjutanud nii siseminister Ken-Marti Vaher kui ka kaitsepolitsei peadirektor Raivo Aeg. Võib aga ainult ette kujutada, milline on olnud tegelik surve kohtuniku õiguskaitseorganite ja nende tantsikute poolt kuluaarides.

Juhin tähelepanu, et möödunud nädalal mõisteti ühes teises asjas lõplikult õigeks kohtunik Leo Kunman. Tema on see mees, kes julgus mitte alluda õiguskaitseorganite survele ja "vastutasuks" organiseeriti talle kriminaalasi ja aastaid kestnud mõnitav kohtuprotsess. Eesti on jõudnud täiesti

TOOMAS ANNUS maadevahetuse kriminaalasi üks kohtualustest, kes esimeses astmes õigeks mõisteti

Õiguskaitseorganid mõjutavad kohtunikke nende otsuste tegemisel.

uude ajajärku. Peaminister ütleb avalikult, et pealt kuulatakse kõiki aktiivseid inimesi. Ma loodan väga, et kohtunik Lõönik ei saa "kõrgemalt poolt" antud käsu täitmata jätmise eest karistada. Selles, et juba lähipäevil loeme Eesti ajalehtedest kohtunik Lõönikut mõnitavaid artikleid, ma ei kahtle. See on osa kättemaksust õiguskaitseorganite poolt. Organite poolt, kes on ellu kutsunud hoopiski meid kaitsma ja seisma riikliku julgeoleku eest.

Homsest (täna - toim)

alustame oma kaitsja vandeadvokaat Leon Glikmaniga valimist teise astme kohtustungiks. Minule teadaolevalt on selleks juba mõnda aega valmistunud ka õiguskaitseorganite esindajad. Nende eesmärk on määrata ringkonnakohtusse koosseis, kellele oleks võimalik anda käske.

Kutsun üles kohtunikke, aga ka kõiki teisi ausaid riigiametnikke mitte alluma kaitsepolitsei ja prokuratuuri survele. See võib olla šantaaž, see võib olla ähvardamine, meelitamine, kutse kohvile. Kohtunike mõjutamine on hukatuslik tee ja sellele allumine tähendab igasuguse õigusriikluse lõppu.

Prokuratuur teatas 20 minutit pärast kohtuotsuse teatavaks tegemist, et nad kaebavad otsuse edasi. Hämmastav enesekindlus isikutelt, kes ei ole veel tutvunud motiveeritud kohtuotsusega ja on tekitanud äsja oma kurja ja poliitiliselt võrtsitatud ebakompetentsusega riigile väga suure kahju ning rõõvinud kohtualustel paremad aastad nende elust.

INTERVJUU

Juhtum näitab, et ei kardeta tegeleda keeruliste asjadega

Millised vigu tehti Teie hinnangul menetluse käigus? Kohus leidis, et paljusid tõendeid, eelkõige, mis puudutasid jälitustegevust, ei saa kasutada. Kohtu arvates olid kohtuload jälitustegevuseks põhjendamatud või olid kohtutoimingud tehtud väljaspool kohtu lubades ettenähtud tähtaegasid.

Millest see segadus tekkis? Ilmselt sellest, et 2005. aastal, kui kriminaalmenetlus alguse sai, oli ühtemoodi praktika, see on nüüdseks muutunud. Prokurörid on otsustanud õigeksmõistva otsuse vaidlustada. Edasine põhivaidlus on selle üle, kas me saame neid tõendeid kasutada või mitte ja kui neid tõendeid saab kasutada, kas siis kohus langetaks teistsuguse otsuse või mitte.

Milline on tõenäosus, et järgmistes astmetes nende tõenditega arvestatakse? Õigusriigis ei sa kunagi 100% ühtegi kohtuotsust ette ennustada. Meie arvates ei olnud aga õige kohtu järeldus, et jälitustoimikut oleks tehtud väljaspool lu-

NORMAN AAS riigi peaprokuror

Me ei osanud arvestada, et esimese kohtuastme jaoks ei ole osa tõendeid vastuvõetavad.

bades nimetatud tähtaegasid. Teine küsimus on see, kas kohtuload olid piisavalt põhjendatud ja motiveeritud, see on juuriidiline vaidlus ja kõrgem kohus peab seda hindama. Prokuratuur ja kaitsepolitsei sai teutseda nende kohtulubade raames, mida väljastati.

Millist õppetundi saite selle pika menetluse käigus? Peab arvestama sellega, et menetlus on tõesti kaua kestnud. Tuleb arvestada, et uus kriminaalme-

netlusseadustik jõustus 2004. aastal ehk aasta aega enne menetluse algust. Vahepeal on riigikohus teinud olulisi otsuseid jälitustegevuse osas ja prokurörid ka hindasid uute otsuste valguses toona kogutud tõendeid. Senise kohtupraktika kontekstis me ei osanud arvestada, et esimese kohtuastme jaoks ei ole need tõendid vastuvõetavad.

Kas olete arvestanud kriitika, mis nüüd tuleb prokuratuuri aadressil? Mulle teeb mure, et on levinud arvamus, et kui kriminaalasi jõuab kohtusse, siis peab keegi kindlasti olema süüdi. Kui süüdistatav mõistetakse õigeks, siis järelikult on süüdi prokuratuur, sest keegi ju peab süüdi olema. See ei ole õige lähenemine. Kõige hullem tagajärg oleks see, kui prokuratuur ja kaitsepolitsei ei julge enam selliste asjadega tegeleda. Kui jääbki arusaam õhku, et nii kui keegi mõistetakse õigeks, siis peab prokurör või uurija tagasi astuma, siis ma kardan, et me ei leia ühtegi prokuröri ja uurijat, kes tahaks korruptsiooniga Eestis tegeleda.

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Kasutatud BÜROOMÖBEL

Tähetorni 21, Tallinn
E-R 10-17
Tel 55 26 608
www.Apuneks.ee

SBS Tõlketeenused
Tõlkes – usaldusväärne partner!
tel 53 489 680 | info@sbs.ee
www.sbs.ee

Hiiu Leht
20. juuni 1997

Eesti Ajalehtede Liit õnnitleb

Palju õnne!

Kalju Mürk
20. juuni (sünd 1927),
töötanud Rahva Hääles

Eesti Ajalehtede Liit õnnitleb

Palju õnne!

Äri teenuste rubriigi standardreklaam

136x26 mm hinnaga 45€

Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 faks 667 0200

Äripäeva käsiraamat

UUDISKIRI

Õigusuudised Äripäeva käsiraamatute tellijale

Õigusuudised juunis

◀ Juuni Uudiskirja autorid

Rolan Jankelevič
Advokaadibüroo
Tark Grunte Sutkiene partner, vandeadvokaat

Aidi Kallavus
Advokaadibüroo
Tark Grunte Sutkiene advokaat

Uudiskirja koostab advokaadibüroo

TARK GRUNTE SUTKIENE
www.tarkgruntesutkiene.com

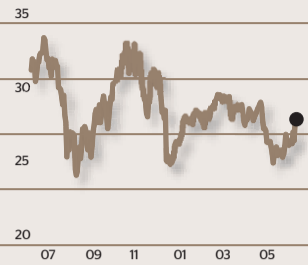
Loe Uudiskirju: kasiraamat.aripaev.ee
Äripäeva käsiraamatute toimetus
Info: 667 0 100 kasiraamat@aripaev.ee

Äripäev

TÕUSJA

Oodatust paremad majandustulemused panid aktsia rallima.

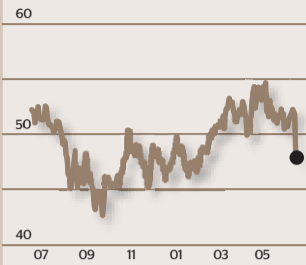
Oracle
28,53 EUR +5,20% ▲

LANGEJA

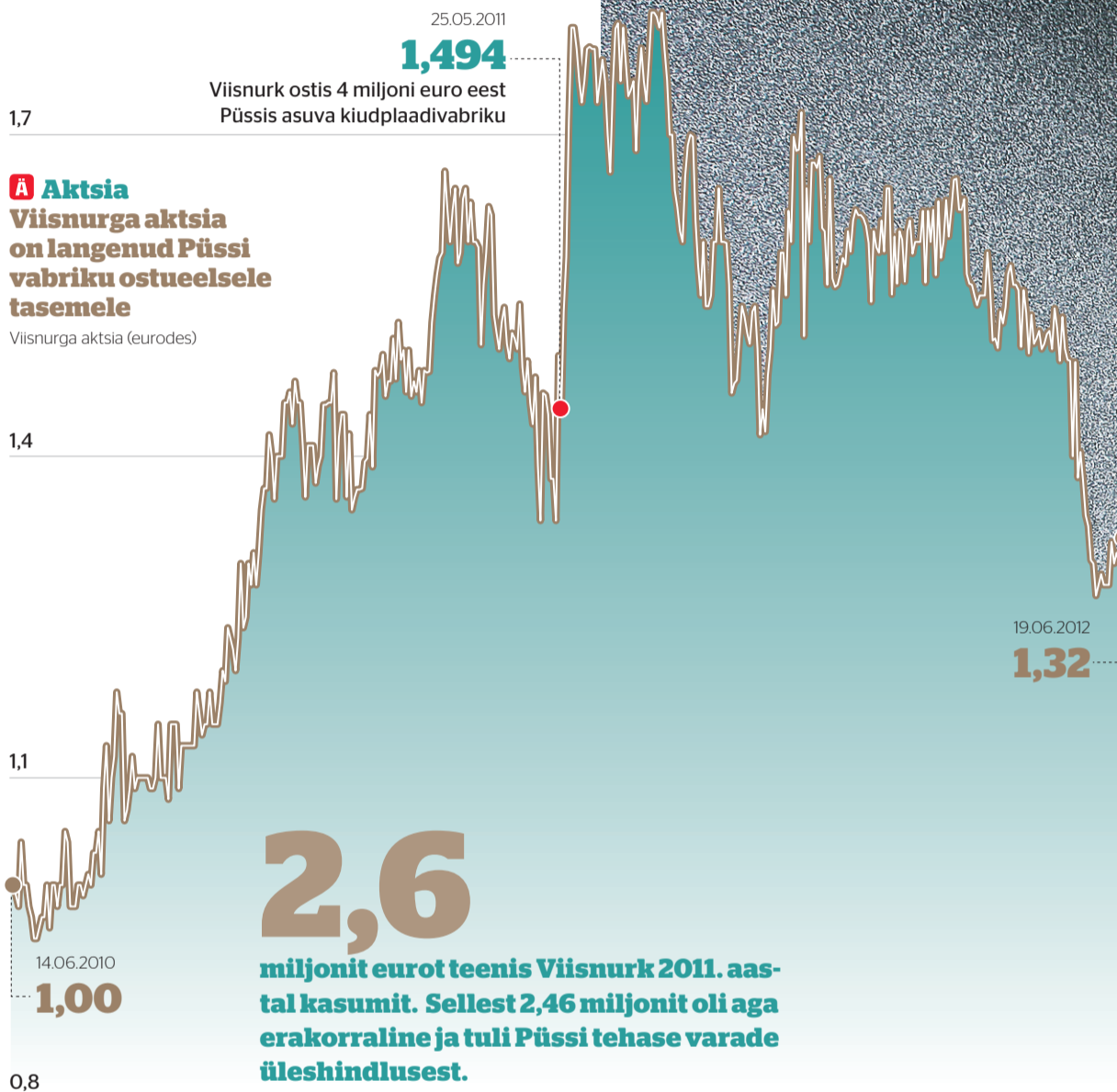
Kasumihoiatuse andnud joogurtitootja on raskustes.

Danone
48,04 EUR -7,31% ▼

ÄRIPÄEV 20. juuni 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0166, e-post raivo.sormunen@aripaev.ee

A Aktsia
Viisnurk aktsia on langenud Püssi vabriku ostueelsele tasemele

AASTAKOOSOLEK

Head aega Viisnurk, tere Skano!

Börsifirma võttis turunduse eesmärgil uue nime

KAIISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Viisnurk üritab aasta aega tagasi soetatud Püssi plaadivabriku tõttu tekkinud tagasilööki hoogasti siluda. Kombatakse uusi turge, survestatakse olemasolevaid ning võetakse parema turunduse eesmärgil endale uueks nimeks Skano.

Otsustame sõita fotograafia Pärnusse Viisnurka aktsionäride koosolekule. Jõudes maja ette, näeme töömeest, kes peaukse ees olevat kuldset Viisnurka silti maha kruvib. Kerin autoakna alla ja uurin, mis ometi lahti on. Töömees kehitab naerdes õlgu ja lausub. "Nimi vahetatakse välja. Ma proovin, kas kruvid sobivad."

Viisnurka aktsionäride koosolekuruumi sisenedes haigutab vastu tühjus. Ovaalse puidust laua taga istub vanem proua, aktsionär, kes, prillid ninal, väljaprintitud materjale loeb. Võtan tema kõrval koha sisse ja uurin vaikselt, kellega tegemist. "Minu nimi on Virve Karu. Sain Viisnurka aktsiad päranduseks oma mehelt," lausub proua. "Viisnurgal läks varem ikka paremini, ma ei tea, nüüd on vist midagi väga valesti tehtud," lisab vanadaam. Teisel pool lauda istub tundmatu meesterahvas, kes loeb sama asja märksa trendikama seadme, iPad'i pealt.

Viisnurka juhatuse sai uue liikme. Ruumi sisenedes ettevõtte tegevjuht Andres Kivistik, kes kutsus tolle härrasmehe, kes hiljem osutub uueks nõukogu liikmeks Pekka Armas Soikkeliks, enda ja nõukogu liikme Heiki Riisbergi kõrvale istuma ja kuulutab koosoleku avatuks. Kokku viibib koos Äripäevaga koosolekul viis aktsionäri.

„ Aktsia on langenud, kuid mina olen optimistlik. Küll me selle aktsiahinna jälle üles saame.

Viisnurka juhatuse esimees
Andres Kivistik

Kinnitatakse 2011. majandusaasta aruanne. "2011 oli aasta, kui Viisnurk laienes ja omandas Püssi plaadivabriku. Maadlesime alguses veidi raskustega," räägib Kivistik, kelle sõnul tegeletakse tänava Püssi vabriku mahtude mahamüümisega. "Soome turg on ka ära kukkunud, kuid me tegeleme sellega, otsime uusi võimalusi ka Aasia turul," räägib Kivistik.

Proua Karu pobiseb midagi omaette, vaatab mulle otsa ja lausub: "No nad oleksid võinud midagi kasumist ikka jagada ka ju!" Koosolek jätkub ja Kivistik teatab, et ettevõtte otsustas võtta kasutussele uue ärinime Skano Group AS, kinnitada olemasolevad juhatuse liikmed viieks aastaks ning võtta neljandaks liikmeks Pekka Armas Soikkeliks, kes peaks siis just Soome turu tagasivõitmiseks tööd tegema.

Väikeaktsionär imestab nimevahetuse üle. Proua Karu võtab taas kord sõna ja tõstatab küsimuse, kas nimevahetus on ikka mõttekas. "Vananimene ei saa ju aru, mis nimi see Skano on," kurdab proua Karu, et nimed muutuvad kõik järjest võõrapärasemaks. "Eks Pärnus on see nimi jah emotsionaalne teema, kuid välismaal on nii lihtsam," lausub Kivistik ja lisab, et ettevõtte tundub tänu sellele nimele suurem.

"Viisnurk on siin neljandat põlvkonda olnud nimi, juba lapsepõlvest mäletan seda nime," ohkab proua Karu, kuid lisab siis: "No heakene küll siis, kui see on meie kasutrend," vibutab korra käega, paneb prillid ninale ja asub pabereid silmitsema.

Andres Kivistik on tuleviku suhtes optimistlik ja usub, et juba lähikuudel võib näha hoopis teisi tulemusi. Ka langenud aktsiahinna tuleviku suhtes on ta lootusrikas. "Aktsia on langenud, kuid mina olen optimistlik. Küll me selle aktsiahinna jälle üles saame," lausub Kivistik aktsionäridele.

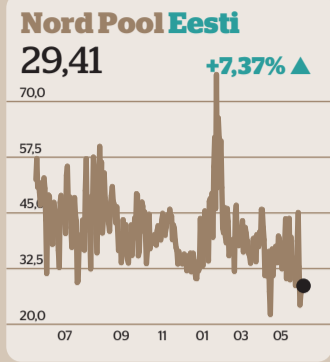

94,44

dollarile barrelist langes eile Brenti toornafta hind Londoni börsil. Tegu on madalaima hinnaga pärast 2011. aasta jaanuarit.

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatilisem.

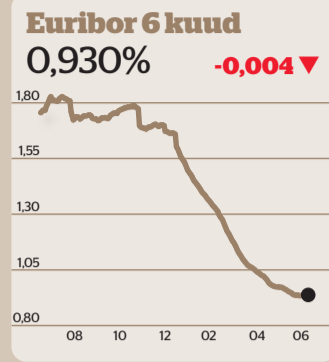
VALUUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanka baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

VIISNURK vahetas eile enne aktsionäride üldkoosolekut oma nime Skano vastu. FOTO: ANDRAS KRALLA

Kommentaari Püssi vabrik saadi odavalt

TOOMAS KIVIMÄGI Viisnurga aktsionär ja Pärnu linnapea

Püssi tehase ostmine on müdugi mõttekoht, et kas see oli õigesti ajastatud investering või mitte. Viisnurk sai selle odavalt (4 miljoni euro eest-toim) ja sel ajal oli see kindlasti väga hea tehing. Aga küsimus on pigem selles, kas nad suudavad ka seda kaupa müüa, mis on kahel tehasel nüüd kokku? Tundub, et praegu on tekkinud väike tõrge..

Paaril-kolmel aastal ma dividende ausalt öeldes väga ei loodagi saada. Mina usaldan ettevõtte suuromanikke ja selle järgi otsustan, millist aktsiat osta. Helenius on tark inimene ja ta leiab lahenduse sellele veidi komplitseeritud olukorrale.

Repol oli huvi Püssi tehase vastu

TIIT KOLK

Puitlaast- ja puitkiudplaadi tootmisettevõtte Repo Vabrikud AS-i juht.

Ka meil endal oli huvi Püssi kiudplaadivabriku vastu, kuna vabrik asub meie aia taga ning mingis ulatuses oleksime saanud neid varasid kasutada. Kuid praegu meil nende rebimist ei ole, valdkonnad on erinevad. Seisame ja töötame teineteisest sõltumata. Käesoleval aastal investeerime ise ligikaudu 3 miljonit eurot seadmetesse.

Püssi takistuseks sai vigane masinapark

Meie inimesed käisid ja vaatasid Püssi plaaditehase enne ostu üle, osaliselt me tehnikat ka uuendasime, kuid masinapark vedas meid siiski alt, rääkis Viisnurga (uue nimega Skano) tegevjuht Andres Kivistik.

Ostsite Püssi tehase siis veidi nagu pörsast kotis? Tehnika oli seisnud üle aasta, mingid asjad olid lihtsalt katki. Lisaks eelmised omanikud, kui nad olid rahahädas, siis nad viimase aasta käitlised tehest praktiliselt ilma hoolduseta.

Kui võllidele määret vahele ei panda, siis nad lihtsalt kuluvad. Suure hulga asju me vahetasime enne tootma asumist välja, kuid üksikud asjad hakkasid ka hiljem purunema, kuid kogu tootmisprotsess juba käib.

Te polnud selleks valmis? Me ei oodanud seda jah. Me teadsime, et seadmevabrik on uus. Meie hooldame ikka siis, kui on vaja masinaparki hooldada. Arvasime, et kui inimesed on investeerinud suure hulga raha, siis nad käituvad heaperemehelikult.

Soome turg on teil murelaps? On jah, aga ma usun, et me selle lahendame. Sõlmisime Soomes uue agendiga lepingu - Finnforest, kes on Soome kõige suurem puidutööstusettevõte. Ainuke, mida neil portfellis veel pole, on meie toode. Neil on Inglismaal suur müügiptentsiaal, seal on laopood ja logistikakeskused Prantsusmaal. Üritame nende kaudu ka teisi turge võtta.

Millal Aasiaga konkreetsemaks läheb? Meil on tööle võetud hiina keelt kõnelev inimene, kes tegeleb sellega päevast päeva. Hiina on kaugel ja see kõik võtab aega. Nad on näidiseid saanud ja neid testitakse ja ma päris kõigest ei saa ka rääkida. Viisnurk on maailmamastaabis väga väike, kui suudame igale poole natuke müüa.

Kas nimevahetus aitab müügile kaasa? Ma usume, et aitab. Meil on vaja imidžit natuke muuta. Kui Eestis küsitakse, kes see Viisnurk on, siis mõeldakse, et ah, mingi vana suusatootja. Keegi ei tea, et me toodame mööblit.

RAHA

Kommertsbankide intressitooted

Table with columns for bank names and various interest rates (jooksev hoius %, tähtajaline hoius %).

Table with columns for bank names and short-term interest rates (tähtajaline hoius %, USD).

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** Juridiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpank, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajaliste hoiuste (7) päevalõpu kontojaagilt. (9) juridilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägilt **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tuvatumiseks kontakteeruge pangaga

Advertisement for Swedbank investment services: Ava uus investeerimishoius. Pane vaba raha hoiule...

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK

8,8398

Table of various exchange rates including AUD, BGN, CNY, HKD, INR, JPY, CAD, KRW, LTL, LVL, NOK, PLN, RON, SEK, SGD, GBP, CHF, DKK, THB, CZK, TRY, HUF, USD, RUB.

EUR/RUB

41,1080

BÖRSIKAUBAD

Kütused 19.06

Table of energy commodity prices: Nafta IPE, Nafta NYMEX, Mootoribensiin, Diislikütus, Kerge kütteõli, Masuret, Maagaas.

Värvilised metallid 18.06

Table of metal commodity prices: Alumiinium LME, Vask LME, Plii LME, Nikkel LME, Tina LME, Tsink LME.

Põllumajandus 19.06

Table of agricultural commodity prices: Kõhv NYBOT, Valge suhkur NYSE LIFFE, Kakao NYBOT, Nisu NYSE LIFFE, Rapsiseemned NYSE LIFFE.

Väärismetallid 19.06

Table of precious metal prices: Kuld COMEX, Plaatina NYMEX, Palladium NYMEX, Hõbe COMEX.

reklaam

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn, tel (24h) 631 0310
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300
SAMPKO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000
BIGBANK Rõuüli 23, Tartu, tel 1333

BÖRS

Tallinn 19.06

Table of Tallinn stock market indices: Arco Vara, Baltika, Ekspress Grupp, Harju Elekter, Järvevana, Merko Ehitus, Nordecon, Olympic EG, Premia Foods, Silvano FG, Tallink Grupp, Tin Kaubamaja, Tallinna Vesi, Trigon PD, Viisnurk.

Vilnius 19.06

Table of Vilnius stock market indices: City Service, Grigiškes, Invalda, Linas Agro, Snaige, TEO LT.

Helsingi 19.06

Table of Helsinki stock market indices: Elisa Comm, Finnair, Fortum, Neste Oil, Nokia, PKC Group, Stockmann, Stora Enso, UPM Kymmene, YIT.

Tea, mis toimub! ehitusuudised.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 20. juuni 2012
toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Äripäeva infopank agent soovitab:

Eesti mõjukaimad tippjuhid 2012

Äripäev Eesti majanduse leksikon TIPPJUHI 2012

Telli siit:
<http://www.aripaev.ee/mod/tagaside/Tippjuhid2012/>

FONDID reklaam

Avaron Asset Management 18.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	2,93	3,03	2,97	-	8,70	-13,63	32,48	-	20 871 803
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,49	12,49	12,49	-	6,12	0,07	22,37	-	3 846 477

Compensa Life 15.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,14	-	4,80	-6,60	17,80	-1,00	4 402 364
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,31	-	2,30	1,60	-	-	399 984

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.05.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.05.2012.

Danske Capital AS 18.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,91	0,92	0,92	0,96	3,61	0,38	4,88	1,25	9 781 134
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,36	3,44	-0,51	5,00	0,61	129 028 222
Sampo Pension Intress, EUR	0,84	0,84	0,84	0,74	3,39	2,07	4,33	3,00	2 914 274
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,26	1,29	1,28	8,21	4,01	-2,27	9,39	1,07	2 644 608
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,74	0,73	3,11	3,95	1,53	3,58	0,00	135 148

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds 18.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,89	0,90	0,90	0,01	2,89	3,82	5,11	4,35	7 621 412,03
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,04	1,05	1,05	1,97	4,37	-2,59	7,48	-0,32	34 235 456,22
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,58	0,58	0,58	-	2,35	-7,64	-	-	1 121 182,19
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,81	0,80	2,11	5,94	-0,42	-	-	446 249,88
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,82	0,84	0,83	2,91	5,77	-3,05	-	-	479 891,94
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,77	0,79	0,78	3,92	4,65	-9,42	-	-	501 540,54

LHV Varahaldus 18.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,27	1,28	1,28	2,13	6,97	-1,35	9,63	2,45	112 961 159
Pensionifond M, EUR	1,03	1,04	1,04	1,38	5,76	1,23	9,44	4,72	16 395 870
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,85	4,79	3,73	8,54	6,90	25 713 646
Pensionifond XL, EUR	1,07	1,08	1,08	2,33	7,11	-2,50	9,34	2,78	28 576 404
Pensionifond XS, EUR	1,03	1,04	1,04	0,79	4,54	3,81	8,63	6,49	6 853 812
Täiendav Pensionifond, EUR	1,18	1,20	1,19	8,22	6,89	-3,03	9,71	0,18	3 978 623
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	7,45	7,68	7,53	15,15	2,92	-0,06	6,89	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	4,76	4,91	4,81	15,20	2,92	-0,08	6,88	-	4 167 895
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,47	7,62	7,54	15,31	3,91	-13,81	2,99	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	4,77	4,87	4,82	15,30	3,89	-13,82	2,98	-	1 197 061

Nordea Pensions Estonia 18.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,86	0,87	0,87	2,19	4,49	1,4	7,54	0	36 685 263,60
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,69	0,70	0,70	2,86	5,08	0,54	0	0	3 896 629,20
Nordea Pensionifond B, EUR	0,83	0,84	0,84	1,48	4,36	2,37	6,42	0	8 381 569,80
Nordea Pensionifond C, EUR	0,79	0,80	0,80	0,83	3,32	3,6	5,35	0	1 652 391,73
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	0,99	1,01	1,00	12,54	4,29	-1,78	9,42	0	2 478 445,21
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,68	0,00	3,65	0	0	0	340 776,30

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealstate.com, www.gildrealstate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
ASSEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402
VERSOPANK EESTI Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802
MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

Äripäeva Raamatuklubi KUU RAAMAT

Tegemist ei ole pelgalt rahanduslase raamatuga. Eluliste näidete ja erakordsete kohtumiste abil maalib Michael Lewis värvika pildi, kuidas hulk riike suure rahauputuse käigus isemoodi hulluks läks. Lewis on suurepärase giid neile, kes soovivad rännata finantskriisi radadel.

Michael Lewis
BUUMERANG
Reisid uude Kolmandasse Maailma

Äripäev

Erki Kert
LHV Panga investeerimispanganduse juht / juhatuse liige

Ettetellimine 15. juunini hinnaga 24,29 eurot

Klubihind 21,59 €
Täishind 26,99 €

Jälgige meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

TEGIJA TURUL

Jim Rogers: Lihtsalt öeldes on Kreeka pankrotis, selle eitamine on täiesti absurdne. Just sellisel juhul peaks riigil lubatama minna pankrotti.

Maailmakuulsa investori sõnul ei peaks Saksamaa maksumaksjad nägema vaeva selle pärast, et Kreeka inimesed saaksid rannas lesida ja veini juua ning et pankuritel jääksid nende Lamborghinid alles. Seetõttu ta pooldabki pankrotti.

OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

619,77 +0,15% ▲

perioodi kõrgeim 692,57
perioodi madalaim 513,18

TÕUSJAD

Outokumpu

0,85 EUR

+6,99%

Oracle

28,45 USD

+4,90%

Playtech

350,00 GBP

+4,48%

PKC Group

11,67 EUR

+4,20%

Finnair

1,77 EUR

+4,12%

Ramirent

6,16 EUR

+4,05%

Eilne Harju maakohut otsus mõista kõik maadevahetuse kriminaalasjas süüdistatavad õigeks pani Järvevana aktsia tugevalt rallima.

Microsoft üritab iPadi troonilt tõugata

Eks see oli kõigest aja küsimus, kui Microsoft hakkab ise tahvelarvuteid tootma. Minu jaoks tekitab see suurima küsimuse, kas tarkvaragigant ei sae endal oksa alt.

Tahvelarvutil lasuvad suured lootused. See tahvelarvuti, mis kannab nime Surface (oluliselt keerulisem hääldada kui näiteks iPad) on selle poolest erinev, et Microsoft on ise ka selle tootja, mitte ei paku vaid operatsioonisüsteemi sellele. Iseenesest loob see paremad eeldused sujuvaks tööks riist- ja tarkvara vahel, sarnaselt nagu see Apple'i iPadil toimib.

Just viimase edu integreeritud süsteemiga on tõrganud Microsofti niikaugele. Jah, firma teeb koostööd ka teistega, näiteks Acer, Toshiba või Asustek, kuid Apple'i edukas mudel on näidanud, kui tulusaks võib ise tervikkomplekti omanine osutuda.

Ja Microsoft on pannud uuele seadmele suured lootused. Rüperaalide müügikasv on häaumas ja selle põhiline süü lasubki just tahvelarvutitel. Seega peab Microsoftil kindlasti tahvelarvutiga õnneks minema, seetõttu nad vaid kiirendavad iseenda langust.

Riske on rohkem kui küll. "Mis mul öelda!? Põrgu jäätus ära, sest see on täiesti vastandlik nende põhitegevusele," ütles intervjuus Bloombergile Gartneri analüütik Michael Gartenberg. "Nad võtavad oma saatuse iseenda kätte. Tegu on julge, kuid väga riskantse sammuga. Sellest võib tulla nende järgmine Xbox või Zune," lisan analüütik.

Kui mängukonsool Xbox on firmale üliedukas toode olnud, siis ehk praeguse olukorraga saab Zune'i puhul rohkem paralleele tõmmata. Zune oli Microsofti viimane üritus toota ise riistvara ja selle eesmärk oli võtta iPodilt turuosa ära. See ei õnnestunud ja läinud aastal kanti toode maha.

Olen kuulnud väga positiivseid sõnu Windows 8 kohta, mille turule tulekuga jõuab müüki ka Surface. See võiks luua head eeldused õnnestumiseks, kui Surface suudetakse Xboxi ja tavaarvutitel jooksva Windowsiga hästi integreerida. Paraku pole Microsoft veel Surface'i hinda avalikustanud ja seetõttu on raske mingeid prognoose teha. Kuid iPadi võita on endiselt üliiraske ülesanne.

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

„Mis mul öelda!? Põrgu jäätus ära, sest see on täiesti vastandlik nende põhitegevusele.“

HOIATUS

Lõuna-Euroopa sundis Danone'i kasumihoiatusele

Maailma suurim jogurtitootja Danone kahan- das majandusaasta kasumlikkuse prognoosi, sest Lõuna-Euroopas on tarbijad minemas üle odavamatele toodetele ja toorainete hinnad kallinevad.

Actimeli jogurti tootja sõnul kahaneb 2012. aasta tegevuskasum 0,5 protsendipunkti võrreldes aasta varasemaga. Varasemalt ootas firma marginaali püsivastabiilsena, vahendas Bloomberg.

"Firma on Lõuna-Euroopas silmitsi kiire tarbimise langusega, mis on osutunud oodatust kiiremaks, eriti Hispaanias," teatas firma. "Danone on otsustanud reageerida sammudega toetamaks firma brände ja muuta tooted konkurentsivõimelisemaks."

Aprillis teatas Danone, et eeldab jätkuvat survet tarbijate kulutustele Lääne-Euroopas. Eurootsooni võlakriis on regiooni firmadele osutunud kõvaks pähkliks, mille tulemusel on näiteks maailma suuruselt teine jaekaubanduskett Carrefour lahkumas Kreekast ja Itaalia autotootja Fiat teatas 500 miljoni euro väärtuses investeringute peatamisest.

TEHING

Facebook ostab Face.com'i

Facebook teatas, et ostab näo tuvastamise tehnoloogiat pakkuva ettevõtte Face.com, vahendas uudisteagentuur Bloomberg.

Asjaosalised ei avaldanud täpsemaid detaile. Face.com aitab kasutajatel märgistada fotosid ja leida pilte internetist sellisel viisil, et eristatakse näo tunnusooni sotsiaalvõrgustikes saadavate piltide ja piltide jagamise internetilehtede põhjal. Facebook kasutab juba praegu mõnda Face.com'i rakendust.

Facebook on viimasel ajal üle võtnud mitmeid ettevõtteid, eesmärgiga tuua ettevõttesse andekaid arendajaid ja lisada rakendusi enda internetilehele. Facebooki aktsia hind tõusis uudise peale ligemale 5%.

LANGEJAD

Scanfil

0,64 EUR

-3,03%

Valmiera Stikla

0,71 LVL

-2,61%

Invalda

2,54 EUR

-2,31%

F-Secure

1,41 EUR

-1,40%

Toyota Motor

3015,00 JPY

-1,31%

Orica

24,18 EUR

-1,19%

Saksa investorite meelestatust tegi järsu languse. Mais tegi investorite kindlusindeks Saksamaal suurima languse pärast 1998. aasta oktoobrit.

kolumnistide kolmapäev

Alates 9. maist ilmuvad Äripäeva arvamusküljel igal kolmapäeval püsiautorite kolumnid: Eesti arvamusruumi mõjukamad tekstid, mis mõtestavad päevakajalisi sündmusi ja nende taustu.

Kujunda oma arvamuse koos Äripäeva autoritega!